

مهندسین مشاور بهین اندیشان راهبر

**مطالعات امکان سنجی مقدماتی
طرح های صنعتی**

جمهوری اسلام ایران

وزارت صنایع و معدن

سازمان صنایع کوچک و شهرکهای صنعتی ایران

شرکت شهرکهای صنعتی استان هرمزگان

خلاصه مشخصات طرح

نام محصول	خلاصه مشخصات طرح		
کنسانتره اسانس از مرکبات			
ویژگی محصول یا طرح			
ظرفیت پیشه‌هادی طرح			
موارد کاربرد			
مواد اولیه اصلی			
محل تامین مواد اولیه			
كمبود محصول در سال ۱۳۹۵			
اشتغال‌زاگی			
زمین مورد نیاز			
تولیدی	۱۰۰۰	۱۰۰۰	
اداری و سایر	۲۲۰	۲۲۰	زیر بنا
انبار	۴۰۰	۴۰۰	
آب	۳۰۰۰	۳۰۰۰	میزان مصرف سالانه
برق	۳۰۰	۳۰۰	یوتولیتی
گاز	۱۶۰۰۰	۱۶۰۰۰	
ارزی	.	۱۰۰۰	
ریالی	۱۲۴۱۰	۱۲۴۱۰	سرمایه ثابت
مجموع	۱۲۴۱۰	۱۰۰۰	
سرمایه در گردش	۴۵۰۰	۴۵۰۰	
میزان واردات محصول مشابه در سه سال گذشته	۲۰۰	۲۰۰	
پیش‌بینی صادرات محصول سالانه	۱۲	۱۲	
نقطه سرسر تقریبی	۳۰	۳۰	
پیشنهاد محل اجرای طرح	گلستان	استان های هرمزگان، کرمان، مازندران، گیلان،	

 مهندسین مشاور بهین اندیشان راهبر	مطالعات امکان سنجی مقدماتی طرح های صنعتی	 جمهوری اسلام ایران وزارت صنایع و معدن سازمان صنایع کوچک و شهرکهای صنعتی ایران شرکت شهرکهای صنعتی استان هرمزگان
--	---	--

مقدمه

مطالعات امکان‌سنجی، مطالعات کارشناسی است که قبل از اجرای طرح‌های سرمایه‌گذاری اقتصادی انجام می‌گیرد. در این مطالعات از نگاه بازار، فنی و مالی و اقتصادی طرح مورد بررسی و آنالیز قرار گرفته و نتایج حاصل از آن به عنوان مبنای برای تصمیم‌گیری سرمایه‌گذاران مورد استفاده قرار می‌گیرد.

گزارش حاضر مطالعات امکان‌سنجی مقدماتی تولید کنسانتره اسانس از مرکبات می‌باشد. این مطالعات در قالب متدولوژی مطالعات امکان‌سنجی تهیه گردیده است و مطابق متدولوژی فوق ، ابتدا محصول مورد مطالعه به طور دقیق معرفی شده و سپس بررسی‌های لازم روی بازار آن صورت خواهد گرفت و در ادامه مطالعات فنی در خصوص چگونگی تولید و امکانات سخت و نرم افزاری مورد نیاز نیز شناسایی شده و در نهایت ظرفیت‌های اقتصادی و حجم سرمایه‌گذاری مورد نیاز برای اجرای طرح برآورد و ارائه خواهد شد تا با استفاده از آن سرمایه‌گذران و علاقه مندان محترم بتوانند کلیه اطلاعات مورد نیاز را کسب و در جهت انجام سرمایه‌گذاری اقتصادی با دید باز و مسیر شفاف اقدام نمایند. امید است این مطالعات کمکی هرچند کوچک در راستای توسعه صنعتی کشورمان بعمل بیاورد .

مهندسین مشاور بهین اندیشان راهبر

مطالعات امکان سنجی مقدماتی
طرح های صنعتی

جمهوری اسلام ایران
وزارت صنایع و معادن
سازمان صنایع کوچک و شهرکهای صنعتی ایران
شرکت شهرکهای صنعتی استان هرمزگان

بخش اول: معرفی محصول

رئوس مطالب

- ۱-۱- نام و کد محصولات (آیسیک ۳)
- ۱-۲- شماره تعریفه گمرکی
- ۱-۳- شرایط واردات
- ۱-۴- بررسی و ارائه استاندارد
- ۱-۵- بررسی و ارائه اطلاعات لازم در زمینه قیمت تولید داخلی و جهانی محصول
- ۱-۶- معرفی موارد مصرف و کاربرد
- ۱-۷- بررسی کالاهای جایگزین و تجزیه و تحلیل اثرات آن بر مصرف محصول
- ۱-۸- بررسی اهمیت استراتژیکی کالا در دنیای امروز
- ۱-۹- کشورهای عمدۀ تولیدکننده و مصرف کننده محصول
- ۱-۱۰- معرفی شرایط صادرات

۱-۱ - نام و کد محصول (آیسیک ۳)

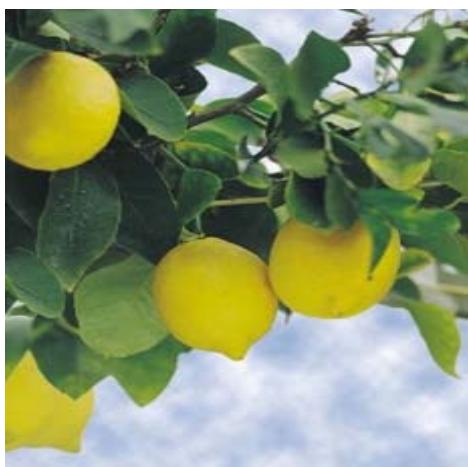
اسانس‌ها ترکیبات معطری هستند که در اندام‌های مختلف گیاهان مانند برگ، پوست، گل، میوه، دانه و ریشه گرفته می‌شوند. در حال حاضر از حدود ۹۰ گیاه امکان استخراج اسانس وجود دارد. به علت تبخیر اسانس‌ها در اثر مجاورت هوا و در حرارت عادی، آنها را روغن‌های فرار یا اتری یا اسانس‌های روغنی نیز می‌نامند. اسانس‌ها به طور کلی بیرنگ هستند بخصوص هنگامی که تازه تهیه شده باشند ولی در اثر مرور زمان به علت اکسیداسیون و رزینی شدن رنگ آنها تیره می‌شود. برای جلوگیری از این تغییرات باید اسانس‌ها در مکان خنک، خشک، ظرف‌های سربسته و پر از جنس

استعمال اسانس‌ها به دوران باستان باز می‌گردد، بطوریکه مصریان استان ۴۵۰۰ سال پیش از میلاد مسیح از روغنهای معطری که از گیاهان بدست می‌آوردند برای انجام مناسک مذهبی، آئین‌ها و نیز مداوای بیماران استفاده می‌کردند. نوشته‌هایی بدست آمده است که نشان می‌دهد مصریان ۴۰ قرن قبل از میلاد می‌دانستند که چگونه اسانس‌ها را از گیاهان بدست آورند. در واقع مصریان از اسانس‌ها برای مومیایی کردن فراعنه استفاده می‌کردند. مومیاگران بعد از خارج نمودن احشاء، شکم جسد را از اسانس‌های سیر، دارچین و اسانس‌های معطر دیگر پر می‌کردند.

مومیایی کردن فراعنه استفاده می‌کردند. مومیاگران بعد از خارج نمودن احشاء، شکم جسد را از اسانس‌های سیر، دارچین و اسانس‌های معطر دیگر پر می‌کردند.

به طور کلی اسانس ها ترکیبات بی رنگی هستند، بخصوص اگر تازه تهیه شده باشند. با گذشت زمان به علت اکسید شدن رنگ آنها تیره می گردد. آنها در الکل کاملا حل می شوند، در صورتی که با آب غیر قابل اختلاط هستند. اما به اندازه کافی در آب حل شده و بوی خود را به آن انتقال می دهند.

مواد اصلی موجود در اسانس ها در اثر حرارت و گرما تغییر می یابند. بوی اسانس ها نیز بی نهایت متفاوت می باشد که این امر به دلیل ترکیبات مشخص هرگیاه است. بوی اسانس ها به طور محسوسی در معرض هوا تغییر می کند. همچنین طعم اسانس ها نیز با یکدیگر متفاوت است و می توان گفت اسانس ها دارای طعمهای شیرین، تلخ، ملایم، گس و سوزاننده می باشند.

تفاوت اسانس ها یا روغنها معطر با روغنها معمولی در این است که اسانس ها یا روغنها معطر فاقد ترکیبات اسیدهای چرب هستند و بر خلاف روغنها معمولی تند نمی شوند و همچنین اسانس ها بر روی کاغذ یا پارچه، لکه چربی بر جای نمی گذارند.

اسانس ها در اکثر مواد مخلوطی از ترکیبات مختلف شیمیایی هستند که با یکدیگر تفاوت بسیار داشته ولی در بعضی از خواص فیزیکی با هم اشتراک دارند. به عنوان مثال اسانس ها دارای بوی مشخص و نافذ می باشند. اکثر آنها با استفاده از دوبار تقطیر، قابلیت بی رنگ شدن را دارند. البته در این مورد اسانس بابونه یک استثناء بوده و رنگ خود اسانس آبی می باشد. همچنین اسانس ها در معرض هوا رنگی می شوند. به عنوان مثال، اسانس نعناع به رنگ زرد و اسانس دارچین به رنگ قهوه ای در می آیند.

اسانس ها به دلیل معطر بودن و داشتن طعمهای مشخص در صنایع غذایی، عطرسازی و لوازم آرایشی، داروسازی و بطور کلی در صنایعی که محصولات معطر و یا دارای طعم خاص تولید می کنند، مورد مصرف دارند. اسانس ها کاربردهای فراوانی در صنایع داروسازی دارند. همانطور که گفته شد، اسانس ها دارای ترکیبات شیمیایی متنوع و پیچیده ای هستند و به همین دلیل نمی توان خصوصیات داروئی مشترکی را برای آنها ذکر کرد. ولی بطور کلی اسانس ها دارای خاصیت ضد نفخ (Carminative) می باشند.

مهندسین مشاور بهین اندیشان راهبر

مطالعات امکان سنجی مقدماتی طرح های صنعتی

جمهوری اسلام ایران

وزارت صنایع و معادن

سازمان صنایع کوچک و شهرکهای صنعتی ایران

شرکت شهرکهای صنعتی استان هرمزگان

در طرح حاضر هدف تولید کنسانتره اسانس از مرکبات می باشد . لازم به ذکر است که این اسانس ها

خوراکی بوده و در صنایع غذایی و داروئی استفاده می گردد .

همچنین باید گفت که مرکبات شامل میوه های زیر می گردد :

- ◆ پرتغال
- ◆ لیمو ترش
- ◆ لیمو شیرین
- ◆ نارنج
- ◆ بالنگ
- ◆ گریپ فورت
- ◆ نارنگی
- ◆ دارابی

کد ISIC محصول

مطابق طبقه بندی وزارت صنایع و معادن ، کنسانتره اسانس فاقد کد آیسیک بوده ولی اسانس های

عادی مرکبات دارای کد آیسیک به صورت زیر می باشند .

جدول شماره ۱ - اسامی و کد آیسیک محصولات طرح	
کد آیسیک	نام محصولات
۱۵۴۹۱۴۲۲	اسانس پرتغال
۱۵۴۹۱۴۲۱	اسانس لیمو ترش
۱۵۴۹۱۴۲۰	اسانس میوه
۱۵۴۹۱۴۱۲	اسانس انواع سبزیجات

لازم به ذکر است که در مورد کنسانتره اسانس از مرکبات کد آیسیک وجود ندارد .

مهندسین مشاور بهین اندیشان راهبر

مطالعات امکان سنجی مقدماتی طرح های صنعتی

جمهوری اسلام ایران

وزارت صنایع و معدن
سازمان صنایع کوچک و شهرکهای صنعتی ایران
شرکت شهرکهای صنعتی استان هرمزگان

۱-۲- شماره تعریفه گمرکی

با مراجعه به کتاب مقررات صادرات و واردات وزارت بازرگانی شماره تعریفه های زیر برای اسانس ها استخراج شده است .

جدول شماره ۲ - شماره تعریفه گمرکی محصولات طرح	
شماره تعریفه گمرکی	نام محصولات
۳۳۰۱	اسانس ها از مرکبات
۳۳۰۱/۱۱	اسانس ترنج
۳۳۰۱/۱۲	اسانس پرتابل
۳۳۰۱/۱۳	اسانس لیمو ترش
۳۳۰۱/۱۴	اسانس لیمو عمانی

همانطوریکه از جدول بالا مشخص است ، شماره تعریفه گمرکی در ارتباط با اسانس ها بوده و کنسانتره اسانس شماره تعریفه گمرکی خاصی ندارد .

۱-۳- شرایط واردات محصول

با مراجعه به کتاب مقررات صادرات و واردات وزارت بازرگانی، نتیجه گیری شده است که محدودیت خاصی برای واردات محصول مورد مطالعه وجود ندارد. لذا با پرداخت حقوق گمرکی به شرح زیر ، واردات انجام می گیرد .

مهندسین مشاور بهین اندیشان راهبر

**مطالعات امکان سنجی مقدماتی
طرح های صنعتی**

جمهوری اسلام ایران

وزارت صنایع و معدن

سازمان صنایع کوچک و شهرکهای صنعتی ایران

شرکت شهرکهای صنعتی استان هرمزگان

جدول شماره ۳ - حقوق ورودی محصولات طرح

نام محصولات	حقوق ورودی
اسانس ترنج	۴
اسانس پرتابل	۱۵
اسانس لیمو ترش	۴
اسانس لیمو عمانی	۴

۱-۴- بررسی استانداردهای موجود در مورد محصول

استاندارد ملی

با مراجعه به فهرست استانداردهای ملی موسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران ، شماره استاندارد ملی زیر برای اسانس های صنعتی استخراج شده است .

جدول شماره ۴ - استاندارد ملی محصولات طرح

شماره استاندارد	تاریخ تدوین
۲۰۵۱	۱۳۶۶
۲۰۵۴	۱۳۷۱
۲۱۷۳	۱۳۶۵
۲۱۷۶	۱۳۵۸
۲۲۳۳	۱۳۶۶

استاندارد جهانی

استاندارد جهانی CSIC GB/T ۱۳۵۳۱.۵ برای اسانس های صنعتی استخراج شده است

 مهندسین مشاور بهین اندیشان راهبر	مطالعات امکان سنجی مقدماتی طرح های صنعتی	 جمهوری اسلام ایران وزارت صنایع و معدن سازمان صنایع کوچک و شهرکهای صنعتی ایران شرکت شهرکهای صنعتی استان هرمزگان
---	---	--

۱-۵- بررسی و ارائه اطلاعات لازم در زمینه قیمت تولید داخلی و جهانی محصول

۱-۵-۱- بررسی قیمت‌های داخلی

قیمت محصولات مورد مطالعه تابع کیفیت ، نوع کنسانتره اسانس و شرکت تولید کننده آن می باشد .

بطوریکه گران ترین کنسانتره اسانس مرکبات ۲۵۰۰۰ ریال و ارزان ترین آنها ۲۰۰۰۰ ریال

می باشد .

۱-۵-۲- مروری بر قیمت‌های جهانی محصول

کنسانتره اسانس مرکبات در ردیف محصولات غذایی طبقه بندی می گردد و لذا قیمت آن تابع

کشور و شرکت تولید کننده ، میزان خلوص آن ، کیفیت تولید ، کیفیت محصول نهائی و موارد دیگر

دارد . از اینرو بطور قیمت آن در کشورهای مختلف جهان از ۲۰ تا ۳۰ دلار برای هر کیلوگرم متغیر

می باشد .

۱-۶- معرفی موارد مصرف و کاربرد محصولات

اسانس ها به دلیل معطر بودن و داشتن طعمهای مشخص در صنایع غذایی، عطرسازی و لوازم آرایشی،

داروسازی و بطور کلی در صنایعی که محصولات معطر و یا دارای طعم خاص تولید می کنند، مورد

صرف دارند . اسانس ها کاربردهای فراوانی در صنایع داروسازی دارند . همانطور که گفته شد، اسانس

ها دارای ترکیبات شیمیایی متنوع و پیچیده ای هستند و به همین دلیل نمی توان خصوصیات داروئی

مشترکی را برای آنها ذکر کرد. ولی بطور کلی اسانس ها دارای خاصیت ضد نفخ (Carminative) می

 مهندسین مشاور بهین اندیشان راهبر	مطالعات امکان سنجی مقدماتی طرح های صنعتی	(I) جمهوری اسلام ایران وزارت صنایع و معادن سازمان صنایع کوچک و شهرکهای صنعتی ایران شرکت شهرکهای صنعتی استان هرمزگان
--	---	---

باشند. ار دیگر خصوصیات داروئی که برای اسانس ها ذکر شده است، که به برخی موارد در زیر اشاره

شده است :

- ضد عفونی کننده
- ضد تشنج
- ضد تورم و التهاب
- خلط آور
- ضد قارچ، باکتری و کرم
- محرک
- مسكن درد دندان
- ضد خارش موضعی
- محرک دستگاه گوارش
- ضد رماتیسم

برای اسانس ها در صنایع مختلف نیز کاربردهای متنوعی ذکر شده است، از این صنایع می توان به

بعضی اشاره کرد :

- تهیه حشره کش ها
- تهیه آدامسهای معطر
- صنایع صابون سازی
- تهیه خمیر دندان
- تهیه مواد پلاستیکی
- صنایع عطرسازی

 مهندسین مشاور بهین اندیشان راهبر	مطالعات امکان سنجی مقدماتی طرح های صنعتی	 جمهوری اسلامی ایران وزارت صنایع و معدن سازمان صنایع کوچک و شهرکهای صنعتی ایران شرکت شهرکهای صنعتی استان هرمزگان
--	---	---

• فرآورده های خوراکی

در واقع مهمترین کاربرد اسانس ها علاوه بر موارد ذکر شده، اثرات درمان کننده آنهاست .

اسانس ها در بدن انسان چگونه اثر می کنند؟

واضح ترین اثر اسانس ها تحریک حس بویایی می باشد. بوها تاثیری بر احساسات ما داشته و مستقیما بر روی مغز اثر می گذارند. دستگاه بویایی به سیستم لیمبیک که مرکز کنترل هیجان، حافظه و احساسات جنسی است متصل بوده و در کنترل ضربان قلب، فشار خون، استرس، تنفس و تعادل هورمونها دخالت دارد. همچنین اسانس ها بعد از استعمال موضعی و یا مصرف بصورت استنشاقی جذب خون شده و اثر خود را از راه خون اعمال می کنند .

۱-۷- بررسی کالاهای جایگزین و تجزیه و تحلیل اثرات آن بر مصرف محصول

کنسانتره اسانس مركبات یک ماده طبیعی و گیاهی است که در جای خود دارای کاربرد می باشند . لیکن این مواد همانند سایر کالاهای جایگزین زیر برخوردار می باشند .

◆ اسانس های مركبات

هدف طرح حاضر تولید کنسانتره مركبات است . لذا اسانس های عادی مركبات اصلی ترین جایگزین محصولات مورد بررسی هستند . از طرف دیگر کنسانتره اسانس هنوز به صورت عمومی در بازار شناخته شده نیست و در حال حاضر اسانس های عادی مركبات مصرف عام بازار را تشکیل می دهند .

◆ اسانس های صنعتی

 مهندسین مشاور بهین اندیشان راهبر	مطالعات امکان سنجی مقدماتی طرح های صنعتی	 جمهوری اسلامی ایران وزارت صنایع و معدن سازمان صنایع کوچک و شهرکهای صنعتی ایران شرکت شهرکهای صنعتی استان هرمزگان
--	---	---

اسانس های صنعتی از نظر ترکیب شیمیائی و خواص تفاوت خاصی با انواع غذایی آن ندارد و تنها تفاوت این است که اسانس های غذایی از درجه خلوص و کیفیت بالاتری به نسبت اسانس های صنعتی برخوردار بوده و کلیه مواد و ناخالصی های مضر آن برای بدن انسان (به عنوان یک خوراکی) حذف گردیده است . مصرف اسانس های صنعتی بعضا در برخی محصولات مانند محصولات آرایشی در جایگزینی برای اسانس های غذایی انجام می گیرد لیکن قدرت و میزان جایگزینی آن پائین است .

◆ اسانس های مصنوعی یا شیمیائی

در تولید اسانس های شیمیائی یا مصنوعی از مواد شیمیایی استفاده می گردد . از اینرو قیمت این اسانس ها بسیار کمتر از نوع طبیعی آن (محصولات مورد مطالعه طرح) می باشد . لذا در برخی محصولات علی رغم محدود شدن مصرف از سوی مسئولین مرتبط قانونی ، برخی تولید کنندگان از این اسانس ها استفاده می کنند و متصفات دامنه مصرف این نوع اسانس ها تا حدی پیش رفته است که حتی در برخی مواد غذایی نیز از آنها استفاده می گردد که البته این امر منوع می باشد .

۱-۸- بررسی اهمیت استراتژیکی کالا در دنیای امروز

محصولات مورد مطالعه طرح حاضر ، هر چند بعنوان ماده اولیه در تولید بسیاری از محصولات غذایی و بهداشتی و داروئی دارای کاربرد است ، ولی از نگاه کلان می توان گفت که این محصولات اهمیت استراتژیک خاصی در داخل کشور و بازارهای جهانی ندارند و تنها از نگاه یک ماده اولیه مصرفی صنعت می توان این محصولات را مورد مطالعه و بررسی قرار داد .

۱-۹- کشورهای عمدۀ تولید کننده و مصرف کننده محصول

کشورهای عمدۀ تولید کننده

در جدول زیر تولید انواع اسانس در مناطق مختلف جهان ارائه شده است .

جدول شماره ۵- درصد تولید انواع اسانس ها در مناطق مختلف جهان	
سهم از تولید جهانی - درصد	کشورها
۲۳,۶	آمریکا
۱۷,۹	چین
۷,۳	برزیل
۵,۲	ترکیه
۵,۲	اندونزی
۴,۸	روسیه
۴,۸	مراکش
۴,۲	بلغارستان
۴	هند
۳,۲	فرانسه
۳	ایتالیا
۱,۹	مصر
۱,۶	اسپانیا
.۶۵	استرالیا
.۴۸	پرتغال
.۳۲	کانادا
.۳۲	بوجکسلاوی
.۳۲	یونان
۱۰,۱	سایر کشورها
۱۰۰	جمع

 مهندسین مشاور بهین اندیشان راهبر	مطالعات امکان سنجی مقدماتی طرح های صنعتی	 جمهوری اسلام ایران وزارت صنایع و معدن سازمان صنایع کوچک و شهرکهای صنعتی ایران شرکت شهرکهای صنعتی استان هرمزگان
--	---	---

لازم به ذکر است که آمار ارائه شده در بالا مربوط به کل انسانس های تولیدی در جهان است که شامل انواع انسانس های غذائی ، صنعتی و حتی شیمیائی و مصنوعی با مواد اولیه مختلف می باشد .

کشورهای عمدۀ مصرف کننده

انسانس ها یک ماده افزودنی هستند که در بسیاری از محصولات غذایی بهداشتی و آرایشی دارای کاربرد می باشند . لذا مصرف آن در نزد واحدهای صنعتی تولید کننده این محصولات می باشد و با توجه بر اینکه واحدهای صنعتی فوق در کلیه نقاط جهان گستردگی دارند ، از اینرو نمی توان کشور خاصی را در این مورد به عنوان مصرف کننده عمدۀ تلقی کرد .

۱۰- معرفی شرایط صادرات

از نقطه نظر مقررات وزارت بازرگانی، برای صادرات محصولات تولیدی طرح هیچگونه شرایط و محدودیتی وجود ندارد و انتظار می رود که با توجه بر وفور مواد اولیه (انواع مركبات) از نظر تنوع واریته ها و گستردگی تولید در سطح کشور و همچنین شرایط اقلیمی کشور و چهار فصل بودن تولید محصولات کشاورزی ، کشورمان در این باب دارای مزیت نسبی است و لذا توسعه صادرات آن براحتی امکان پذیر می باشد . لیکن از آنجایی که این محصولات، یک کالای افزودنی صنعتی محسوب می گردند، از اینرو ورود به بازارهای جهانی مستلزم برخورداری تولیدکننده از شرایطی می باشد که در جدول زیر به شرایط فوق اشاره شده است.

مهندسین مشاور بهین اندیشان راهبر

**مطالعات امکان سنجی مقدماتی
طرح های صنعتی**

جمهوری اسلام ایران
وزارت صنایع و معدن
سازمان صنایع کوچک و شهرکهای صنعتی ایران
شرکت شهرکهای صنعتی استان هرمزگان

جدول شماره ۶- معرفی شرایط مورد نیاز برای صادرات محصولات طرح

ردیف	شرایط لازم	شرح
۱	برخورداری از مزیت رقابتی به لحاظ قیمت	یکی از معیارهای مهم در صادرات ، برخورداری از قیمت‌های رقابتی جهانی می‌باشد که این مورد نیز به شرایط اقتصاد کلان کشور در مقایسه با کشورهای مقصد صادرات باز می‌گردد. محصولات مورد مطالعه در نقاط مختلف جهان از قیمت‌های متفاوتی برخوردار است که لازم است هر صادر کننده قبل از ورود به بازار از این قیمت‌ها بطور کامل اطلاع داشته باشند .
۲	برخورداری از مزیت رقابتی به لحاظ کیفیت	کیفیت در این محصولات شامل کیفیت درانتخاب مواد اولیه ، کیفیت فرآوری و تولید محصول مطابق استانداردهای جهانی ، کیفیت بسته بندی و ارسال کالا تا مقصد صادراتی می‌شود .
۳	برخورداری از توان مالی مناسب	دوره وصول مطالبات در صادرات عموماً بالا است از این‌رو لازم است صادر کننده از توان مالی مناسب برخوردار باشد .
۴	آشنایی کامل با امور تجارت جهانی	فعالیت در بازارهای جهانی مستلزم آگاهی کامل صادر کننده از مقررات و تزامنات تجارت جهانی می‌باشد .
۵	رعایت کامل استانداردهای جهانی	این استانداردها شامل مرغوبیت مواد اولیه ، رعایت بهداشت تولید و محصول ، فرمولاسیون دقیق ، کنترل کیفیت مطابق استاندارد کشور مقصد صادرات ، بسته بندی صحیح و می‌باشد .
۶	تولید محصول با گرید مورد نظر بازار صرف	اسانس‌ها در موارد کاربرد مختلف خود از گرید‌های مختلف برخوردار می‌باشد که تولید کننده لازم است با شناخت کامل از نیاز بازار ، ترکیب تولیدی خویش را بر طبق آن قرار دهد .

مهندسین مشاور بهین اندیشان راهبر

مطالعات امکان سنجی مقدماتی
طرح های صنعتی

جمهوری اسلام ایران
وزارت صنایع و معادن
سازمان صنایع کوچک و شهرکهای صنعتی ایران
شرکت شهرکهای صنعتی استان هرمزگان

بخش دوم: بررسی وضعیت عرضه و تقاضا

رئوس مطالب

۱-۱- بررسی ظرفیت بهره‌برداری و روند تولید

۲-۱- بررسی وضعیت طرح‌های جدید و طرح‌های توسعه در دست اجرا

۳-۱- بررسی روند واردات محصول

۴-۱- بررسی روند مصرف

۵-۱- بررسی روند صادرات محصول

۶-۱- بررسی نیاز به محصول با اولویت صادرات

مهندسین مشاور بهین اندیشان راهبر

مطالعات امکان سنجی مقدماتی
طرح های صنعتی

جمهوری اسلام ایران
وزارت صنایع و معادن
سازمان صنایع کوچک و شهرکهای صنعتی ایران
شرکت شهرکهای صنعتی استان هرمزگان

۱-۲- بررسی ظرفیت‌های بهره‌برداری و روند تولید

الف) بررسی ظرفیت‌های بهره‌برداری

همانطوریکه پیشتر نیز اشاره گردید در مستندات وزارت صنایع و معادن هیچگونه سابقه ای در مورد کنسانتره اسانس وجود ندارد . بنابر این نمی توان در خصوص ظرفیت های نصب شده این محصول در کشور اظهار نظر نمود . لیکن در آمار و اطلاعات وزارت صنایع و معادن اسانس های مرکبات به صورت اسانس میوه ، اسانس لیمو و اسانس پرتغال طبقه بندی شده است .

از طرف دیگر باید گفت که کنسانتره اسانس در واقع همان اسانس است که آب آن به حداقل مقدار ممکن رسیده است . بنابر این دو کالای فوق به صورت کاملا جایگزین در بازار مورد استفاده قرار می گیرند و بدین ترتیب بررسی بازار کنسانتره اسانس نیز می توان اظهار نظر کرد .

از اینرو در اینجا ابتدا بازار انواع اسانس حاصل از مرکبات در کشور مورد بررسی قرار گرفته و سپس بر اساس نتایج حاصله آن در مورد بازار کنسانتره اسانس نیز نتیجه گیری به عمل خواهد آمد .

مهندسین مشاور بهین اندیشان راهبر

**مطالعات امکان سنجی مقدماتی
طرح های صنعتی**

جمهوری اسلام ایران

وزارت صنایع و معدن

سازمان صنایع کوچک و شهرکهای صنعتی ایران

شرکت شهرکهای صنعتی استان هرمزگان

جدول شماره ۷ - ظرفیت بهره برداری تولید کنندگان اسانس های مرکبات در کشور

ظرفیت اسمی تولید - تن	تعداد واحد تولیدی	استان ها	شرح
۸۰	۱	اصفهان	اسانس میوه
۹۶۸	۳	تهران	
۱۰۰	۱	زنجان	
۳.۵	۱	گیلان	
۱۱۵۱.۵	۶	جمع	
۳	۱	تهران	اسانس لیمو ترش
۳	۱	هرمزگان	
۱۰۰	۱	مازندران	
۱۰۶	۳	جمع	
۱۱	۱	مازندران	اسانس پرتغال
۱۱	۱	جمع	
۱۲۶۸.۵	۱۰	جمع کل برای انواع کل اسانس ها	

جدول بالا نشان دهنده آمار ظرفیت نصب شده کشور برای انواع اسانس های مرکبات می باشد و

همانطوریکه پیشتر نیز ذکر گردید ، هنوز در مورد کنسانتره مرکبات تولید کننده فعالی در کشور وجود

ندارد. ولی می توان گفت از آنجاییکه موارد مصرف اسانس معمولی با کنسانتره اسانس یکی می باشد ،

لذا آمار عرضه که در جدول بالا نشان داده شد ، می توان در مورد کنسانتره اسانس نیز یکسان دانست

. البته در اینجا باید به این نکته اشاره کرد که در کنسانتره اسانس به دلیل جزئی بودن درصد آب ،

میزان مصرف در محصولات نهایی کمتر از اسانس می باشد . به عیارت دیگر به عنوان مثال اگر یک

مهندسین مشاور بهین اندیشان راهبر

**مطالعات امکان سنجی مقدماتی
طرح های صنعتی**

جمهوری اسلام ایران

وزارت صنایع و معادن

سازمان صنایع کوچک و شهرکهای صنعتی ایران

شرکت شهرکهای صنعتی استان هرمزگان

صرف کننده در تولید محصولات خود سالانه ۱۰۰ تن اسانس مصرف نماید در مورد کنسانتره اسانس ،
این مصرف کننده تنها ۵۰ تن مصرف خواهد داشت .

ب) بررسی روند ظرفیت نصب شده تولید اسانس مرکبات در کشور

با توجه به جدول شماره ۷ و براساس تاریخ شروع بهره برداری واحدهای فعال موجود، روند ظرفیت
نصب شده تولید اسانس مرکبات در کشور به شرح جدول زیر جمع بندی شده است.

جدول شماره ۸ - روند ظرفیت نصب شده تولید اسانس مرکبات در کشور			
ظرفیت نصب شده - تن	سال	ظرفیت نصب شده - تن	سال
۱۲۶۸,۵	۱۳۸۵	۱۰۰	۱۳۸۱
۱۲۶۸,۵	۱۳۸۶	۱۰۰	۱۳۸۲
۱۲۶۸,۵	۱۳۸۷	۱۱۲۰	۱۳۸۳
۱۲۶۸,۵	۱۳۸۸	۱۱۲۰	۱۳۸۴

ماخذ: وزارت صنایع و معادن - مرکز آمار و اطلاع رسانی (جمع بندی بر اساس سال شروع بهره برداری واحدهای
فعال)

ج) بررسی روند تولید واقعی اسانس مرکبات در کشور

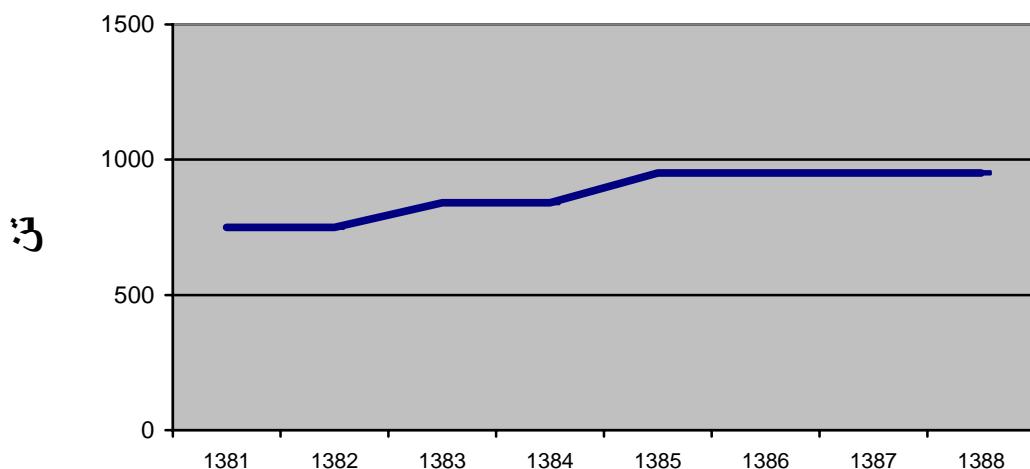
در قسمت بررسی راندمان تولید واحدهای صنعتی کشور شرح چگونگی استخراج راندمان تولید واقعی اسانس مرکبات در کشور ارائه شده است. لذا با توجه بر آن تولید واقعی به صورت زیر استخراج گردیده است.

جدول شماره ۹ - روند تولید واقعی اسانس مرکبات طی سالهای گذشته - تن

۱۳۸۸	۱۳۸۷	۱۳۸۶	۱۳۸۵	۱۳۸۴	۱۳۸۳	۱۳۸۲	۱۳۸۱	محصولات
۹۵۱	۹۵۱	۹۵۱	۹۵۱	۸۴۰	۸۴۰	۷۵۰	۷۵۰	اسانس مرکبات

در نمودار زیر روند تولید واقعی نشان داده شده است

نمودار روند تولید واقعی اسانس مرکبات

نمودار بالا نشان می دهد که تولید محصولات مورد مطالعه از روند ملایمی برخوردار بوده است.

 مهندسین مشاور بهین اندیشان راهبر	مطالعات امکان سنجی مقدماتی طرح های صنعتی	 جمهوری اسلام ایران وزارت صنایع و معدن سازمان صنایع کوچک و شهرکهای صنعتی ایران شرکت شهرکهای صنعتی استان هرمزگان
--	---	---

د) بررسی سطح تکنولوژی تولید در واحدهای فعال

در حالت کلی ، فرایند تولید کنسانتره مركبات در دو مرحله تقسیم می گردد .

مرحله اول : تولید اسانس

انواع روش های تولید اسانس ها را می توان به صورت زیر جمع بندی کرد .

◆ روش نقطیز

◆ روش فشرده کردن

◆ روش استخراج با حلal

در حال حاضر عمومی ترین روش استخراج اسانس ها در بیشتر واحدهای صنعتی داخل و خارج کشور

روش حلal می باشد .

در اینجا باید توجه گردد که اسانس مركبات در پوست آنها قرار دارد و از آنجائیکه این پوست روغنی

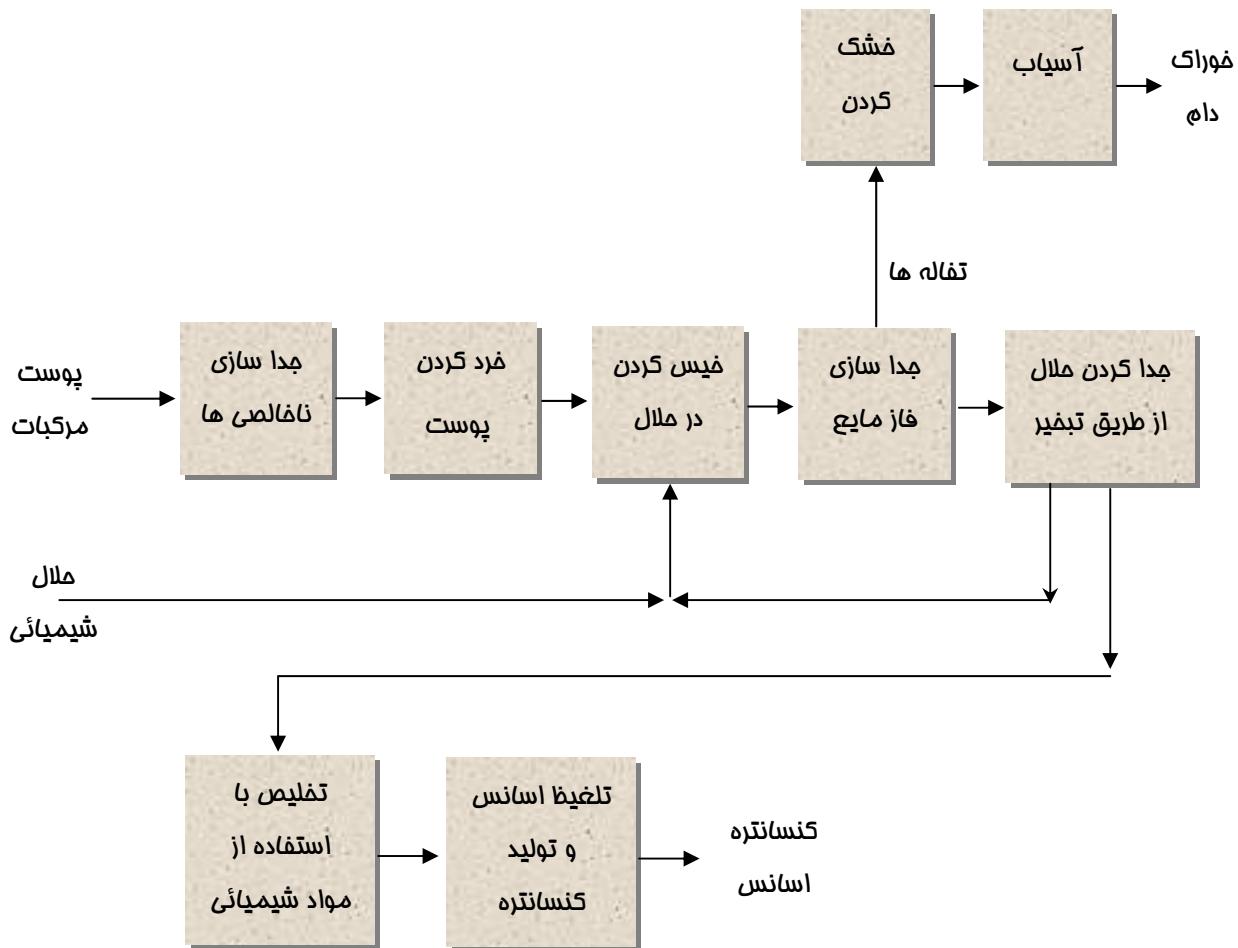
نیز می باشد لذا استخراج اسانس لازم است با استفاده از روش حلal صورت گیرد .

مرحله دوم : تلغیظ اسانس و تولید کنسانتره

در این مرحله آب محتوی اسانس به طریق حرارت در خلاء تبخیر گردیده و با تلغیظ اسانس ، کنسانتره

آن تولید می گردد .

در شکل زیر فرایند تولید نشان داده شده است.

۵) نگاهی به راندمان تولید (درصد استفاده از ظرفیت اسمی) در واحدهای تولیدی فعال

فهرست واحدهای فعال در تولید انواع اسانس‌ها در جدول شماره ۷ آورده شد. مواد اولیه تولید اسانس‌ها انواع پوست مركبات می‌باشد و این مواد نیز در ردیف محصولات کشاورزی قرار داشته و بطور طبیعی دسترسی به این محصولات در کلیه ایام سال امکان پذیر نمی‌باشد. از طرف دیگر در مورد

 مهندسین مشاور بهین اندیشان راهبر	مطالعات امکان سنجی مقدماتی طرح های صنعتی	 جمهوری اسلام ایران وزارت صنایع و معادن سازمان صنایع کوچک و شهرکهای صنعتی ایران شرکت شهرکهای صنعتی استان هرمزگان
--	---	--

اسانس مرکبات باید گفت که مواد اولیه این اسانس‌ها از پوست مرکبات می‌باشد که از کارخانجات آب میوه گیری تامین می‌گردد. بنابر این تامین مواد اولیه تابع برنامه تولید کارخانجات فوق خواهد بود. از طرف دیگر همانطوریکه پیشتر نیز ذکر شد تمامی مواد اولیه مورد نیاز واحدهای تولید کننده اسانس از نوع فصلی است. از اینرو تولید در این واحدها تحت ظرفیت کامل امکان ناپذیر است و مطابق بررسی‌های صورت گرفته، حداکثر راندمان تولید در این واحدها ۷۵ درصد می‌باشد.

و) نام کشورها و شرکت‌های سازنده ماشین‌آلات مورد استفاده تولید فرایند تولید کنسانتره اسانس نیازمند استفاده از ماشین‌آلات زیر می‌باشد. همچنین با مراجعه به تعدادی از سازندگان فعال کشور، کشورها و شرکت‌های سازنده آنها نیز در جدول زیر جمع‌آوری شده است.

مهندسین مشاور بهین اندیشان راهبر

**مطالعات امکان سنجی مقدماتی
طرح های صنعتی**

جمهوری اسلام ایران

وزارت صنایع و معدن

سازمان صنایع کوچک و شهرکهای صنعتی ایران

شرکت شهرکهای صنعتی استان هرمزگان

جدول شماره ۱۰ - فهرست ماشینآلات اصلی تولید اسانس های صنعتی

ردیف	ماشینآلات لازم	سازنده ها
۱	سیستم سورتینگ	۱ - شرکت مهندسی دیسال ۰۲۱-۸۸۴۶۴۴۶۵-۸۸۴۶۳۰۵۱ ۲ - شرکت مهندسی سپهر طرح کیمیا ۰۲۱-۸۸۵۱۴۹۳۹ ۳ - ماشینسازی گردونی ۰۵۱۱-۶۵۱۳۰۶۱ ۴ - تجهیزات و صنایع غذایی کیانلو ۰۵۱۱-۲۴۵۳۲۶۴ ۵ - شرکت رهنمون صنعت ۰۲۱-۸۸۹۵۳۴۶۳-۸۸۹۵۰۵۳۸
۲	سیستم خرد کن	
۳	دستگاه های خشک کن تفاله ها	
۴	مخازن خیساندن	
۵	برج نقطیر	
۶	فیلترها	
۷	تبخیر کننده	
۸	ماشین مخلوط کن	
۹	ماشین آسیاب تفاله های خشک شده	
۱۰	مخازن مختلف	
۱۱	سیستم استخراج اسانس با حلال	
۱۲	سیستم نقطیر در خلاء سه مرحله ای	
۱۳	ماشین بسته بندی بشکه	

مهندسین مشاور بهین اندیشان راهبر

**مطالعات امکان سنجی مقدماتی
طرح های صنعتی**

جمهوری اسلامی ایران

**وزارت صنایع و معادن
سازمان صنایع کوچک و شهرکهای صنعتی ایران
شرکت شهرکهای صنعتی استان هرمزگان**

۲-۲- بررسی وضعیت طرحهای جدید و طرح های توسعه در دست اجرا

با مراجعه به بانک اطلاعات صنعتی وزارت صنایع و معادن، وضعیت و مشخصات طرحهای جدید در حال ایجاد تولید انواع اسانس مركبات ، جمع آوری و در جدول زیر وارد شده است:

جدول شماره ۱۱ - وضعیت طرحهای در حال ایجاد تولید اسانس مركبات

ظرفیت اسمی تولید - تن	سرمایه‌گذاری (میلیون ریال)			استان ها	شرح		
	باقیمانده	انجام شده					
		یورو	میلیون ریال				
۱۰۰		۱۴۲۰	۲۰۰۰	سمنان	اسانس میوه		
۳۷			۸۰۰۰	مرکزی			
۱۴۲			۱۰۰۰۰	اذربایجان غربی			
۳				خراسان جنوبی			
۳.۵			۲۰۰۰	اصفهان			
۱۵			۲۰۰۰	خراسان رضوی			
۱.۵			۲۰۰۰	زنجان			
۴۲			۵۰۰۰	قزوین			
۵				گلستان			
۱۲۴۹		-	-	جمع			
۵۰۰				هرمزگان	اسانس لیمو ترش		
۵۰۰		-	-	جمع			
۷			۴۰۰۰	گلستان	اسانس پرتغال		
۳۵۰۰			۲۲۰۰۰	مازندران			
۳۵۰۷		-	-	جمع			
۵۲۵۶		-	-	جمع کل برای انواع کل اسانس ها			

ماخذ: وزارت صنایع و معادن - مرکز آمار و اطلاع رسانی

توضیح : به دلیل نبود اطلاعات لازم ، امکان برآورد میزان سرمایه گذاری انجام شده وجود ندارد

طرح های در حال ایجاد ذکر شده در جدول بالا برخوردار از درصد پیشرفت متفاوت می باشند. از اینرو در اینجا برای کسب نتیجه بهتر و ایجاد قابلیت پیش بینی زمان بهره برداری، طرح های فوق بر اساس درصد پیشرفت فیزیکی به صورت زیر تقسیم بندی شده است.

جدول شماره ۱۲ - تقسیم بندی طرحهای در دست اجرا

احتمال به بهره برداری رسیدن	درصد پیشرفت	شرح
۱۰۰ درصد	۷۵ - ۹۹ درصد	طرح با پیشرفت فیزیکی
۸۰ درصد	۵۰ - ۷۴ درصد	طرح با پیشرفت فیزیکی
۵۰ درصد	۲۵ - ۴۹ درصد	طرح با پیشرفت فیزیکی
۲۵ درصد	۱ - ۲۵ درصد	طرح با پیشرفت فیزیکی
۱۰ درصد	صفر درصد	طرح با پیشرفت فیزیکی

در اینجا با استفاده از مستندات مرکز آمار و اطلاع رسانی وزارت صنایع و معادن دسته بندی طرح های در حال ایجاد بر اساس درصد پیشرفت فیزیکی آنها انجام گردیده است.

مهندسین مشاور بهین اندیشان راهبر

مطالعات امکان سنجی مقدماتی

طرح های صنعتی

جمهوری اسلام ایران

وزارت صنایع و معادن

سازمان صنایع کوچک و شهرکهای صنعتی ایران

شرکت شهرکهای صنعتی استان هرمزگان

جدول شماره ۱۳ - وضعیت طرح های در حال ایجاد تولید اسانس مرکبات

استان	جمع ظرفیت در حال ایجاد	متوسط درصد پیشرفت	احتمال به بهره برداری رسیدن	سرمایه‌گذاری طرح	ارزی (هزار دلار)	ریالی (میلیون ریال)
سمنان	۱۰۰	۵	۲۵ درصد	۱۴۲۰	۱۴۲۰	۲۰۰۰
مرکزی	۳۷	.	۱۰ درصد			۸۰۰
اذربایجان غربی	۱۴۲	.	۱۰ درصد			۱۰۰۰
خراسان جنوبی	۳	.	۱۰ درصد			
اصفهان	۳,۵	.	۱۰ درصد			۲۰۰
خراسان رضوی	۱۵	.	۱۰ درصد			۲۰۰
زنجان	۱,۵	۵	۲۵ درصد			۲۰۰
قزوین	۴۲	.	۱۰ درصد			۵۰۰
گلستان	۱۲	.	۱۰ درصد			۴۰۰
هرمزگان	۵۰۰	.	۱۰ درصد			۵۰۰
مازندران	۳۵۰۰	۵	۲۵ درصد			۲۲۰۰
جمع	۵۲۵۶	-	-	-	-	-

مأخذ: وزارت صنایع و معادن - مرکز آمار و اطلاع رسانی

 مهندسین مشاور بهین اندیشان راهبر	مطالعات امکان سنجی مقدماتی طرح های صنعتی	 جمهوری اسلام ایران وزارت صنایع و معدن سازمان صنایع کوچک و شهرکهای صنعتی ایران شرکت شهرکهای صنعتی استان هرمزگان
--	---	---

پیش‌بینی عرضه در بازار آینده کشور

عرضه یک محصول در آینده از طریق تولید واحدهای فعال و طرح‌های در حال ایجاد و همچنین واردات صورت خواهد گرفت که در ادامه هر کدام از آنها مورد بررسی قرار گرفته است.

الف) پیش‌بینی تولید داخل واحدهای فعال

کل ظرفیت تولید نصب شده کشور برای واحدهای فعال تولید کننده اسانس مركبات معادل ۱۲۶۸,۵ تن در سال است . از اینرو در صورتیکه راندمان ۷۵ درصد برای این واحدهای صنعتی منظور گردد ، توان تولید آنها در سالهای آتی معادل ۹۵۱ تن خواهد بود .

ب) پیش‌بینی تولید داخل واحدهای در حال ایجاد

در جدول شماره ۱۱ و ۱۳ فهرست طرح‌های در حال ایجاد کشور بر حسب درصد پیشرفت آنها برای تولید انواع اسانس ها آورده شد. بنابراین مطابق سوابق موجود، بر حسب درصد پیشرفت فعلی طرحها ، مقاطع بهره برداری از آنها به صورت زیر فرض شده است :

جدول شماره ۱۴ - پیش‌بینی زمان بهره برداری از طرح‌های در حال اجرا		
احتمال به بهره برداری رسیدن	سالی که طرح به بهره برداری خواهد رسید	درصد پیشرفت فعلی طرح
۱۰۰ درصد	سال ۱۳۹۰	۷۵ - ۹۹ درصد
۸۰ درصد	سال ۱۳۹۱	۵۰ - ۷۴ درصد
۵۰ درصد	سال ۱۳۹۲	۲۵ - ۴۹ درصد
۲۵ درصد	سال ۱۳۹۲	۱ - ۲۵ درصد
۱۰ درصد	تنها ده درصد طرحها و آنهم در سال ۱۳۹۲	صفر درصد

مهندسین مشاور بهین اندیشان راهبر

مطالعات امکان سنجی مقدماتی

طرح های صنعتی

جمهوری اسلام ایران

وزارت صنایع و معادن

سازمان صنایع کوچک و شهرکهای صنعتی ایران

شرکت شهرکهای صنعتی استان هرمزگان

با توجه به جدول بالا ، ظرفیت طرح های در حال ایجاد که در آینده به ظرفیت نصب شده کشور اضافه خواهد شد، به صورت زیر قابل پیش بینی است:

جدول شماره ۱۵ - پیش بینی به بهره برداری رسیدن طرح های در حال ایجاد تولید اسانس مرکبات

۱۳۹۴	۱۳۹۳	۱۳۹۲	۱۳۹۱	۱۳۹۰	ظرفیت - تن		احتمال به بهره برداری رسیدن	درصد پیشرفت طرح ها
					عملی	اسمی		
.		۱۰۰ درصد	۷۵ - ۹۹ درصد
.		۸۰ درصد	۵۰ - ۷۴ درصد
.		۵۰ درصد	۲۵ - ۴۹ درصد
۸۴۴	۷۸۷	۶۷۵	.	.	۳۳۷۶	۴۵۰۱, ۵	۲۵ درصد	۱ - ۲۵ درصد
۵۶	۵۲	۴۵	.	.	۵۶۶	۷۵۴,۵	۱۰ درصد	صفر درصد
۹۰۰	۸۳۹	۷۲۰	.	.	۳۹۴ ۲	۵۲۵۶	۱۰۰ درصد	جمع کل

راندمان تولید واقعی طرح های در حال ایجاد متناسب با عرف طرح های صنعتی به صورت ۶۰ - ۷۰ - ۷۵ درصد ظرفیت

اسمی در سه سال اول بهره برداری لحاظ شده است.

مهندسین مشاور بهین اندیشان راهبر

**مطالعات امکان سنجی مقدماتی
طرح های صنعتی**

جمهوری اسلام ایران
وزارت صنایع و معدن
سازمان صنایع کوچک و شهرکهای صنعتی ایران
شرکت شهرکهای صنعتی استان هرمزگان

۲-۳- بررسی روند واردات محصول

با استناد بر سالنامه آمار بازارگانی خارجی کشور ، میزان واردات اسانس در سالهای گذشته استخراج و

در جدول زیر ارائه شده است .

جدول شماره ۱۶ - آمار واردات اسانس های مرکبات در سالهای گذشته

۱۳۸۸	۱۳۸۷	۱۳۸۶	۱۳۸۵	۱۳۸۴	۱۳۸۳	شماره تعریفه	شرح
۴,۵	۴,۱	۱۷	۱۱	۱۴	۱۱	۳۳۰۱۱۱۰	روغن های اسانسی ترنج (برغموت) (ا) زجمله روغن های اسانسی سفت و روغن های اسانسی مطلق)
۱۲۴	۱۱۳,۱	۹۶,۷	۲۸,۸	۳۲	۲۱	۳۳۰۱۱۲۰	روغن های اسانسی از پرتقال (ا) زجمله روغن های اسانسی سفت و روغن های اسانسی مطلق)
۱۰	۹,۳	۸,۳	۱	۴	۲	۳۳۰۱۱۳۰	روغن های اسانسی از لیموترش (ا) زجمله روغن های اسانسی سفت و روغن های اسانسی مطلق)
۱۴۴	۱۳۳,۳	۵۹,۵	۳۴,۲	۵۴	۴۳	۳۳۰۱۱۹۰	روغن های اسانسی (ا) زجمله روغن های اسانسی سفت و روغن های اسانس مطلق) مرکبات غیرمذکور در جای دیگر
۲۸۲,۵	۲۶۰	۱۸۱,۵	۷۵	۱۰۴	۷۷		جمع

ماخذ : سالنامه آمار بازارگانی خارجی (آمار سال ۱۳۸۸ برآورده است)

در جدول بالا میزان واردات در سالهای گذشته نشان داده شده است . لیکن نکته ایکه در اینجا ذکر آن ضروری است اینست که مطابق بررسی های به عمل آمده ، در حال حاضر اسانس های مختلفی از کشورهای مختلف در بازار وجود دارد و به نظر می رسد که میزان واردات بیشتر از میزان درج شده در آمار و مستندات وزارت بازارگانی می باشد لیکن در اینجا به دلیل نبود اطلاعات قابل استناد ، ارائه آمار واقعی امکان ناپذیر است .

مهندسین مشاور بهین اندیشان راهبر

**مطالعات امکان سنجی مقدماتی
طرح های صنعتی**

جمهوری اسلام ایران

وزارت صنایع و معدن

سازمان صنایع کوچک و شهرکهای صنعتی ایران

شرکت شهرکهای صنعتی استان هرمزگان

جمع بندی عرضه

در جدول زیر جمع بندی پیش بینی عرضه اسانس مركبات در آینده آمده است .

جدول شماره ۱۷ - جمع بندی پیش بینی عرضه در آینده					شرح
مقدار - تن					
۱۳۹۴	۱۳۹۳	۱۳۹۲	۱۳۹۱	۱۳۹۰	
۹۵۱	۹۵۱	۹۵۱	۹۵۱	۹۵۱	پیش بینی پتانسیل عرضه واحدهای فعال
۹۰۰	۸۳۹	۷۲۰	۰	۰	پیش بینی عرضه طرح های در حال اجرا
۰	۰	۰	۰	۰	واردات
۱۸۵۱	۱۷۹۰	۱۶۷۱	۹۵۱	۹۵۱	جمع کل عرضه

توضیح : میزان واردات در آینده صفر منظور شده است که البته این امر به منظور ایجاد شرایط لازم برای پیش بینی

میزان کمبود واقعی در بازار با هدف ایجاد طرح های جدید تولیدی برای حذف کمبود فوق و جایگزینی واردات ، صورت

گرفته است . بنابر این فرض بر این است که با ایجاد تولید داخل واردات کاهش و در نهایت به صفر خواهد رسید .

۴-۲-بررسی روند مصرف

برای برآورد مصرف از شیوه های مختلفی استفاده می گردد که در اینجا از روش تعیین مصرف ظاهری

استفاده خواهد شد .

مصرف ظاهری از رابطه زیر حاصل محاسبه و در جدول زیر وارد شده است .

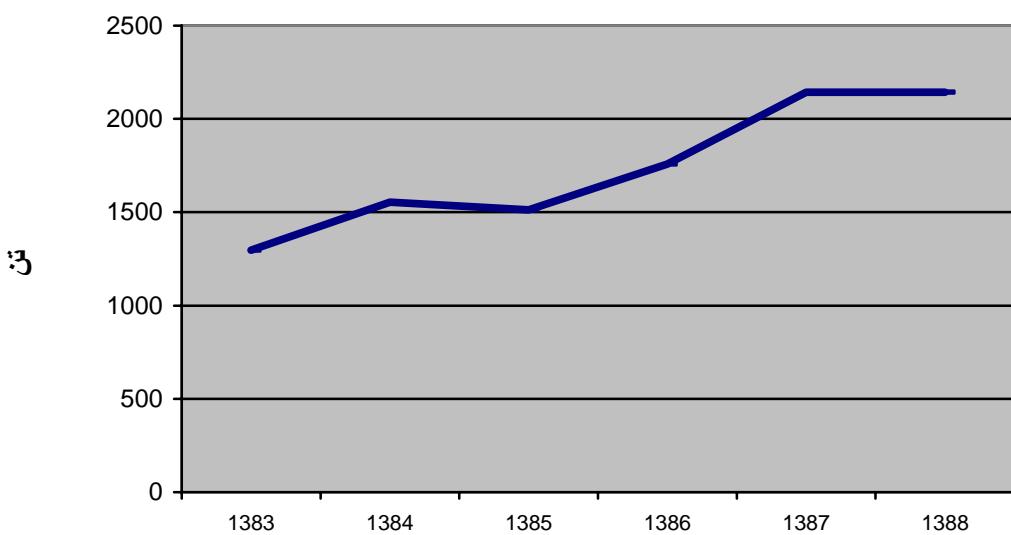
$$\text{صادرات} - \text{واردات} + \text{تولید داخل} = \text{مصرف}$$

جدول شماره ۱۸ - برآورد میزان مصرف اسانس در سالهای گذشته

ارقام - تن						شرح
۱۳۸۸	۱۳۸۷	۱۳۸۶	۱۳۸۵	۱۳۸۴	۱۳۸۳	
۲۱۰۶	۱۹۳۸	۱۶۱۴	۱۳۹۷	۱۳۹۷	۱۱۹۰	تولید داخل
۲۴۰	۲۱۵	۱۷۳	۱۱۷	۱۷۰	۱۱۴	واردات
۱۰,۵	۱۰,۵	۲۸,۳	۱,۶	۱۳,۲	۷,۴	صادرات
۲۱۴۲,۵	۲۱۴۲,۵	۱۷۵۸,۷	۱۵۱۲,۴	۱۵۵۳,۸	۱۲۹۶,۶	مصرف داخل

نمودارهای زیر روند مصرف در سالهای گذشته را نشان داده است .

نمودار روند مصرف اسانس مرکبات

وجود رشد جهشی در مصرف از نمودار بالا کاملا مشخص است . از طرف دیگر تا ۱۳۸۳ حجم

صرف پائین بوده ولی پس از آن مصرف رشد جهشی داشته است. این روند مصرف آنچنان منطقی به

مهندسین مشاور بهین اندیشان راهبر

**مطالعات امکان سنجی مقدماتی
طرح های صنعتی**

جمهوری اسلام ایران

**وزارت صنایع و معدن
سازمان صنایع کوچک و شهرکهای صنعتی ایران
شرکت شهرکهای صنعتی استان هرمزگان**

نظر نمی رسد که علت این امر را می توان وجود واردات مازاد دانست که آمار آن بصورت مستند

وجود ندارد (رجوع شود به بند ۳-۲)

۵-۲- بررسی روند صادرات محصول

با استناد بر سالنامه آمار بازرگانی خارجی کشور، میزان صادرات انواع اسانس ها استخراج گردیده است.

جدول شماره ۱۹ - آمار صادرات اسانس های مرکبات در سالهای گذشته

شماره تعریفه	شرح	۱۳۸۳	۱۳۸۴	۱۳۸۵	۱۳۸۶	۱۳۸۷	۱۳۸۸
۳۳۰۱۱۱۰	روغن های اسانسی ترنج (برغموت) (از جمله روغن های اسانسی سفت و روغن های اسانسی مطلق)	۴,۱	۴,۱
۳۳۰۱۱۲۰	روغن های اسانسی از پرتقال (از جمله روغن های اسانسی سفت و روغن های اسانسی مطلق)	۳,۲	۵	۰,۸	۲۸	۰,۲	۰,۲
۳۳۰۱۱۳۰	روغن های اسانسی از لیموترش (از جمله روغن های اسانسی سفت و روغن های اسانسی مطلق)	۲	۴	.	۰,	۱,۲	۱,۲
۳۳۰۱۱۹۰	روغن های اسانسی (از جمله روغن های اسانسی سفت و روغن های اسانس مطلق) مرکبات غیرمذکور در جای دیگر	۲,۲	۴,۲	۰,۸	۰,۳	۵	۵
جمع		۷,۴	۱۳,۲	۱,۶	۲۸,۳	۱۰,۵	۱۰,۵

ماخذ : سالنامه آمار بازرگانی خارجی (آمار سال ۱۳۸۸ برآورد تقریبی است)

مهندسین مشاور بهین اندیشان راهبر

مطالعات امکان سنجی مقدماتی طرح های صنعتی

جمهوری اسلام ایران

وزارت صنایع و معدن

سازمان صنایع کوچک و شهرکهای صنعتی ایران

شرکت شهرکهای صنعتی استان هرمزگان

۲-۶-۲- بررسی نیاز به محصول با اولویت صادرات

۲-۶-۱- برآورد میزان تقاضای داخل در آینده

به منظور برآورد تقاضا در آینده ، از روند مصرف در گذشته استفاده شده است . از اینرو با در نظر گرفتن روند مصرف در گذشته مطابق جدول شماره ۱۸ و انجام رگرسیون در آن ، پیش بینی تقاضا انجام و نتیجه در جدول زیر وارد شده است .

جدول شماره ۲۰- پیش بینی تقاضای داخل اسانس مرکبات در آینده

۱۳۹۴	۱۳۹۳	۱۳۹۲	۱۳۹۱	۱۳۹۰	شرح
۲۷۳۳	۲۶۰۳	۲۴۷۹	۲۳۶۱	۲۲۴۹	پیش بینی تقاضای داخل اسانس مرکبات - تن

۲-۶-۲- برآورد قابلیت صادرات در آینده

برای بررسی قابلیت صادراتی اسانس های مرکبات در آینده ، از دو روش می توان استفاده کرد :

الف - استناد بر سوابق صادراتی در سالهای گذشته

یکی از شیوه های پیش بینی قابلیت صادراتی کشور در آینده ، استناد بر سوابق صادراتی آن در سالهای گذشته می باشد . از اینرو با توجه بر جدول شماره ۱۸ که نشان دهنده سوابق صادراتی سالهای گذشته می باشد ، پیش بینی آینده انجام و نتیجه در جدول زیر آمده است .

جدول شماره ۲۱- پیش بینی صادرات اسانس مرکبات در آینده

۱۳۹۴	۱۳۹۳	۱۳۹۲	۱۳۹۱	۱۳۹۰	شرح
۱۲,۳	۱۲	۱۱,۷	۱۱,۳	۱۱	پیش بینی صادرات اسانس مرکبات - تن

 مهندسین مشاور بهین اندیشان راهبر	مطالعات امکان سنجی مقدماتی طرح های صنعتی	 جمهوری اسلام ایران وزارت صنایع و معادن سازمان صنایع کوچک و شهرکهای صنعتی ایران شرکت شهرکهای صنعتی استان هرمزگان
--	---	---

ب - استناد بر وجود مزیت نسبی تولید در ایران

ماده اولیه اصلی تولید اسانس های صنعتی ، انواع ضایعات و پوست مرکبات است و با توجه بر اینکه مواد فوق به حد وفور در کشور وجود دارد و از طرف دیگر هزینه سایر نهاده های تولید مانند نیروی انسانی و انرژی نیز در کشورمان از هزینه های مناسب تری برخوردار می باشد. از اینرو به نظر می رسد که تولید این کالا در کشورمان از مزیت برخوردار باشد . بنابر این برای صادرات این محصولات جذابیت در بازارهای صادراتی وجود خواهد داشت. بنابر این در اینجا ضمن اثبات قابلیت صادرات در سالهای آینده مطابق مقدار پیش بینی شده در جدول ۲۰ می توان گفت که در صورت بازاریابی و اتخاذ استراتژی های مناسب ، امکان صادرات حتی بیش از میزان پیش بینی شده نیز وجود دارد .

حدود ده درصد مصرف داخل به عنوان صادرات لحاظ شده است که نتیجه در جدول زیر نشان داده شده است .

مهندسین مشاور بهین اندیشان راهبر

**مطالعات امکان سنجی مقدماتی
طرح های صنعتی**

جمهوری اسلام ایران

وزارت صنایع و معدن

سازمان صنایع کوچک و شهرکهای صنعتی ایران

شرکت شهرکهای صنعتی استان هرمزگان

۲-۳-۶- برآورد تقاضای کل

تقاضای کل مجموع تقاضای بازار داخل و صادرات است که این امر در جدول زیر نشان داده شده است.

جدول شماره ۲۲- برآورد تقاضای کل اسانس مرکبات در آینده			
تقاضای کل - تن	پیش بینی تقاضا - تن		سال
	صادرات	بازار داخل	
۲۴۷۴	۲۲۵	۲۲۴۹	۱۳۹۰
۲۵۹۷	۲۳۶	۲۳۶۱	۱۳۹۱
۲۷۲۷	۲۴۸	۲۴۷۹	۱۳۹۲
۲۸۶۳	۲۶۰	۲۶۰۳	۱۳۹۳
۳۰۰۶	۲۷۳	۲۷۳۳	۱۳۹۴

موازنۀ عرضه و تقاضا

با جمع بندی پیش بینی عرضه و تقاضا در آینده ، موازنۀ انجام گردیده است .

جدول شماره ۲۳ - موازنۀ عرضه و تقاضا در آینده - تن			
کمبود (مازاد)	پیش بینی تقاضا	پیش بینی عرضه	سال
۱۵۲۳	۲۴۷۴	۹۵۱	۱۳۹۰
۱۶۴۶	۲۵۹۷	۹۵۱	۱۳۹۱
۱۰۵۶	۲۷۲۷	۱۶۷۱	۱۳۹۲
۱۰۷۳	۲۸۶۳	۱۷۹۰	۱۳۹۳
۱۱۵۵	۳۰۰۶	۱۸۵۱	۱۳۹۴

مهندسین مشاور بهین اندیشان راهبر

**مطالعات امکان سنجی مقدماتی
طرح های صنعتی**

جمهوری اسلام ایران

**وزارت صنایع و معادن
سازمان صنایع کوچک و شهرکهای صنعتی ایران
شرکت شهرکهای صنعتی استان هرمزگان**

در جدول بالا کمبود بازار در خصوص اسانس مرکبات می باشد . لذا با توجه بر اینکه درجه ب瑞کس اسانس معمولی نصف کنسانتره می باشد ، لذا با تبدیل فوق میزان کمبود کنسانتره اسانس به صورت زیر قابل تعریف می باشد .

جدول شماره ۲۴ - پیش بینی کمبود کنسانتره اسانس مرکبات در آینده

۱۳۹۴	۱۳۹۳	۱۳۹۲	۱۳۹۱	۱۳۹۰	شرح
۵۷۷	۵۲۶	۵۲۸	۸۲۳	۷۶۱	پیش بینی کمبود کنسانتره اسانس مرکبات - تن

 مهندسین مشاور بهین اندیشان راهبر	مطالعات امکان سنجی مقدماتی طرح های صنعتی	 جمهوری اسلام ایران وزارت صنایع و معدن سازمان صنایع کوچک و شهرکهای صنعتی ایران شرکت شهرکهای صنعتی استان هرمزگان
--	---	--

جمع‌بندی و نتیجه‌گیری مطالعات بازار و پیشنهاد نهایی در مورد احداث واحدهای جدید از نگاه

توجیه پذیری بازار

از موازنۀ جداول پیش‌بینی عرضه و تقاضا چنین بر می‌آید که در سالهای آینده بازار از کمبود عرضه برخوردار بوده و حتی پس از بهره برداری از طرح‌های در حال ایجاد هر چند این کمبود کاهش خواهد یافت ولی همچنان کمبود قابل توجهی در بازار وجود خواهد داشت. لازم به ذکر است که کمبود پیش‌بینی شده از طریق واردات تامین می‌گردد و انتظار می‌رود که با توسعه تولید داخل، جایگزینی برای واردات بوجود آید. بنابراین در مجموع قابل نتیجه‌گیری است که ایجاد واحدهای جدید برای تولید این محصول در شرایط کنونی توجیه پذیر ارزیابی می‌گردد.

یکی از موارد قابل ذکر دیگر در اینجا، پتانسیل مصرف انسانس در جهان بالا می‌باشد بطوریکه کلیه کشورها مصرف کننده این ماده می‌باشند و لذا امکان صادرات به بازارهای جهانی در صورت تولید محصول با کیفیت و قیمت رقابتی به میزان بیش از پیش بینی در نظر گرفته شده در اینجا وجود خواهد داشت. لذا در صورتیکه متقاضی اجرای طرح از توان صادراتی برخوردار باشد در اینصورت امکان صادرات محصولات خود را داشته و لذا اجرای طرح‌های جدید توجیه پذیر تر خواهد بود.

مهندسین مشاور بهین اندیشان راهبر

مطالعات امکان سنجی مقدماتی
طرح های صنعتی

جمهوری اسلام ایران
وزارت صنایع و معادن
سازمان صنایع کوچک و شهرکهای صنعتی ایران
شرکت شهرکهای صنعتی استان هرمزگان

بخش سوم: مطالعات فنی و تکنولوژیکی

رئوس مطالب

۳- بررسی اجمالی تکنولوژی و روش های تولید و عرضه محصول در کشور و مقایسه

آن با دیگر کشورها

۴- تعیین نقاط قوت و ضعف تکنولوژی های مرسوم در فرآیند تولید محصول

۵- بررسی و تعیین حداقل ظرفیت اقتصادی همراه با برآورد حجم سرمایه ثابت مورد

نیاز

۶- میزان مواد اولیه عمده مورد نیاز سالانه، محل تأمین و قیمت ارزی و ریالی آن

۷- پیشنهاد منطقه مناسب برای اجرای طرح

۸- وضعیت تأمین نیروی انسانی و تعداد اشتغال

۹- بررسی و تعیین میزان آب، برق، سوخت، امکانات مخابراتی و ارتباطی

۱۰- وضعیت حمایت های اقتصادی و بازرگانی

۱۱- تجزیه و تحلیل و ارائه جمع بندی و پیشنهاد نهایی در مورد احداث واحد های

جدید

 مهندسین مشاور بهین اندیشان راهبر	مطالعات امکان سنجی مقدماتی طرح های صنعتی	 جمهوری اسلام ایران وزارت صنایع و معدن سازمان صنایع کوچک و شهرکهای صنعتی ایران شرکت شهرکهای صنعتی استان هرمزگان
---	---	---

۳- بررسی اجمالی تکنولوژی و روش های تولید و عرضه محصول در کشور و مقایسه آن با دیگر

کشورها

الف) نگاهی به روش تولید کنسانتره اسانس از مرکبات

همانطوریکه پیشتر نیز ذکر گردید ، در حالت کلی فرایند تولید کنسانتره مرکبات در دو مرحله تقسیم می گردد .

مرحله اول : استخراج اسانس

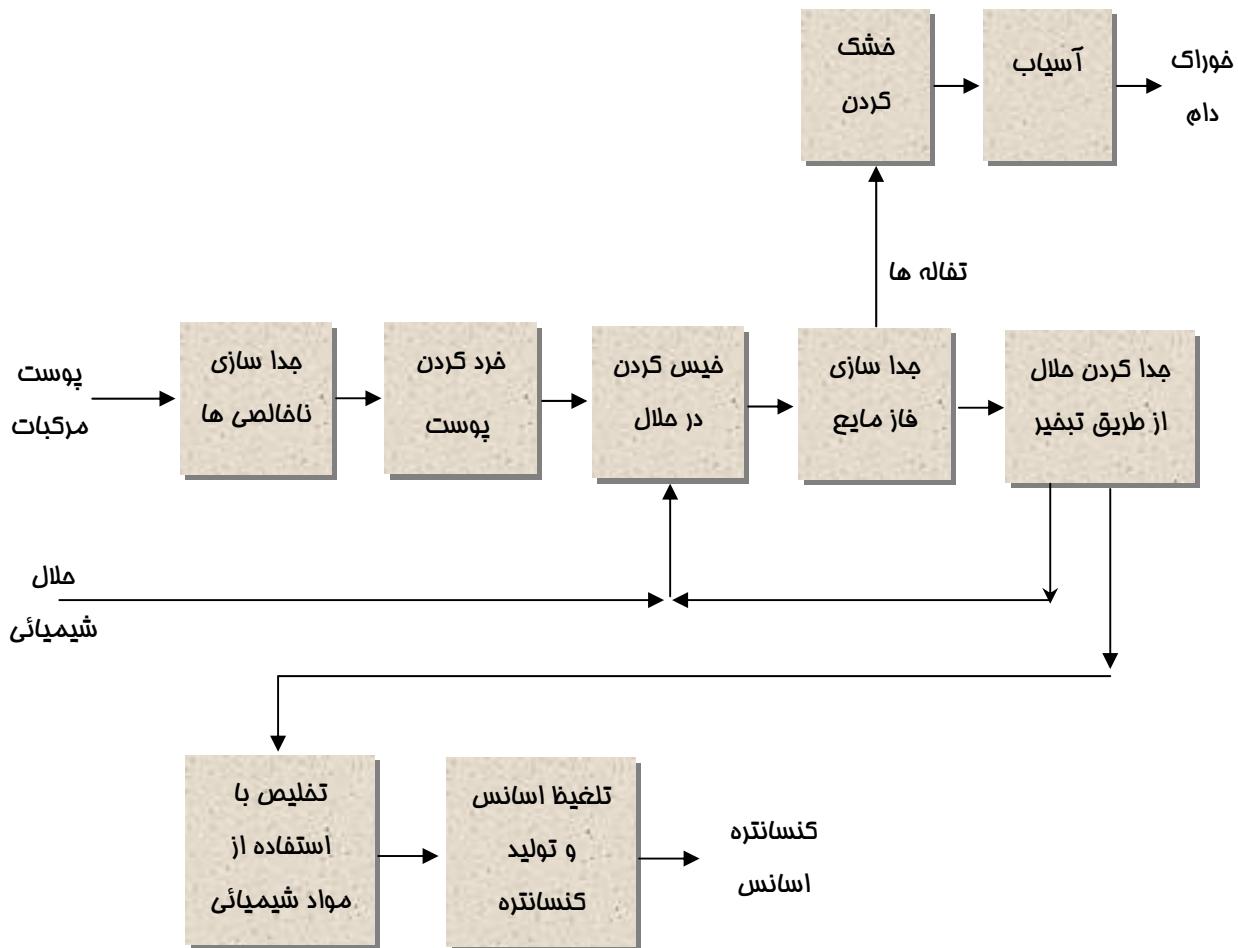
در حال حاضر عمومی ترین روش استخراج اسانس ها در بیشتر واحدهای صنعتی داخل و خارج کشور روش حلال می باشد .

در اینجا باید توجه گردد که اسانس مرکبات در پوست آنها قرار دارد و از آنجائیکه این پوست روغنی نیز می باشد لذا استخراج اسانس لازم است با استفاده از روش حلال صورت گیرد .

مرحله دوم : تلغیظ اسانس و تولید کنسانتره

در این مرحله آب محتوی اسانس به طریق حرارت در خلاء تبخیر گردیده و با تلغیظ اسانس ، کنسانتره آن تولید می گردد .

در شکل زیر فرایند تولید نشان داده شده است.

در حالت کلی تکنولوژی عمومی تولید اسانس های صنعتی در دو حالتی است که در بالا تعریف گردید و

کلیه واحدهای صنعتی از همان روش ها استفاده می نمایند.

فرایند تولید اسانس های صنعتی در بالا آورده شده است و همانطوریکه از آن مشخص است

عملیات مختلفی در فرایند تولید انجام می گیرد که ذیلا اشاره کوتاه بر آن شده است.

- جدا سازی ناخالصی های مواد اولیه

مهندسین مشاور بهین اندیشان راهبر

مطالعات امکان سنجی مقدماتی طرح های صنعتی

جمهوری اسلام ایران
وزارت صنایع و معادن
سازمان صنایع کوچک و شهرکهای صنعتی ایران
شرکت شهرکهای صنعتی استان هرمزگان

ماده اولیه تولید انواع محصولات کشاورزی و یا ضایعات آن می باشد و از آنجاییکه این مواد در موقع رسیدن به کارخانه از ناخالصی های ناخواسته برخوردار هستند لذا پس از ورود به کارخانه ، این ناخالصی ها از آن جدا می گردند .

• خرد کردن

به منظور ایجاد شرایط نفوذ پذیری بهتر آب یا حلال مواد اولیه رسیده و تمیز شده بوسیله ماشین های مخصوص به قطعات ریزتر خرد می گردند .

• خیس کردن مواد در حلال

پوست خرده شده مركبات در حلال شیمیائی خیس می گردند تا بواسطه آن اسانس موجود در بافت گیاه استخراج گردد . عملیات خیس کردن با هم زدن و حرارت دهی همراه است تا اشتخراج اسانس با راندمان بیشتری صورت گیرد .

• جدا سازی فاز مایع

در بسیاری از مواد اولیه پس از خیس خوردن آنها در حلال ، فاز مایع جدا شده و جهت جدا سازی اسانس به قسمت بعدی منتقل می گردد . لیکن در بخشی دیگر نیز مخلوط گیاه در حال خیس خوردن به قسمت تقطیر یا مرحله بعدی منتقل می گردد .

• جدا سازی حلال بوسیله تبخیر

حلال مورد استفاده برای استخراج اسانس معمولاً بوسیله تبخیر از اسانس جدا شده و سپس جمع آوری و برای استفاده مجدد به قسمت خیس کردن مواد اولیه منتقل می گردد .

 مهندسین مشاور بهین اندیشان راهبر	مطالعات امکان سنجی مقدماتی طرح های صنعتی	 جمهوری اسلام ایران وزارت صنایع و معدن سازمان صنایع کوچک و شهرکهای صنعتی ایران شرکت شهرکهای صنعتی استان هرمزگان
--	---	---

• تقطیر سه مرحله ای در خلاء

پس از استخراج اسانس ، به منظور کنسانتره سازی آن از روش تقطیر استفاده می گردد . تقطیر مورد استفاده از نوع سه مرحله ای تحت خلاء بوده و آب اسانس بصورت بخار از مخلوط جدا شده و اسانس باقی مانده تلغیظ می گردد .

• بسته بندی

آخرین مرحله در تولید اسانس، بسته بندی آن است که برای این منظور از بسته بندی بشکه ای در ظروف ۲۰ - ۵۰ - ۱۰۰ لیتری استفاده می گردد .

• خشک کردن تفاله ها

تفاله های باقی مانده از فرایند استخراج اسانس ، قابلیت استفاده به عنوان خوراک دام را دارا هستند از اینرو این تفاله ها جمع آوری ، خشک و سپس آسیاب و در سطح قابل استفاده دام تبدیل و روانه بازار می گردد .

ب) مقایسه روش تولید معمول کشورمان با دیگر کشورهای جهان

روش تولید محصولات مورد مطالعه در بند قبل شرح داده شد بنابراین در صورتی که این روش تولید با روش های تولید مورد استفاده در سایر کشورها مورد مقایسه قرار گیرد نتایج زیر حاصل خواهد شد:

تکنولوژی و روش تولید اسانس در سایر کشورهای جهان را می توان روش هایی ذکر کرد که در ابتدای بند الف به آنها اشاره گردید و همانطوریکه در آن قسمت نیز ذکر شد ، برای استخراج هر نوع اسانس روش تولید مخصوص به آن مورد استفاده قرار می گیرد . بنابر این انتخاب روش تولید تابع نوع

مهندسین مشاور بهین اندیشان راهبر

مطالعات امکان سنجی مقدماتی طرح های صنعتی

جمهوری اسلام ایران

وزارت صنایع و معدن

سازمان صنایع کوچک و شهرکهای صنعتی ایران

شرکت شهرکهای صنعتی استان هرمزگان

مواد اولیه مصرفی می باشد . در طرح حاضر هدف تولید انواع انسانس مرکبات است که مبنای این انتخاب وجود مواد اولیه مورد نیاز در کشورمان می باشد . بنابر این تکنولوژی مورد استفاده را می توان حالت انحصاری برای گیاهان منخب عنوان کرد .

۴- تعیین نقاط قوت و ضعف تکنولوژی های مرسوم (به صورت اجمالی) در فرآیند تولید

با عنایت بر شرح ارائه شده در مورد تکنولوژی های موجود در استخراج انسانس و با توجه بر اینکه هر گیاه روش استخراج انسانس مخصوص بخود را دارا است ، لذا بررسی نقاط قوت و ضعف تکنولوژی ها در مورد آنها موضوعیت نمی تواند داشته باشد .

۵- بررسی و تعیین حداقل ظرفیت اقتصادی همراه با برآورد حجم سرمایه گذاری ثابت

۱- برآورد حجم سرمایه گذاری ثابت طرح

هر واحد تولید کننده ، نیاز مند استفاده از ماشین آلات ، تجهیزات ، فضاهای کاری ، نیروی انسانی و می باشد که تامین آنها مستلزم صرف هزینه های می باشد ، از اینرو حداقل ظرفیت براساس حداقل امکانات و ماشین آلات مورد نیاز و در نهایت حجم سرمایه ثابت آن تعیین می گردد . بنابراین در اینجا ابتدا حداقل ماشین آلات و امکانات مورد نیاز برآورد و سپس براساس آن حداقل ظرفیت تولید تعیین خواهد گردید.

 مهندسین مشاور بهین اندیشان راهبر	مطالعات امکان سنجی مقدماتی طرح های صنعتی	 جمهوری اسلام ایران وزارت صنایع و معدن سازمان صنایع کوچک و شهرکهای صنعتی ایران شرکت شهرکهای صنعتی استان هرمزگان
--	---	---

هزینه‌های سرمایه‌گذاری ثابت طرح مشتمل بر هزینه‌هایی است که صرف ایجاد یک واحد صنعتی

می‌گردد که عبارتند از:

۱. زمین
۲. محوطه سازی
۳. ساختمانهای تولیدی واداری
۴. ماشینآلات و تجهیزات
۵. تجهیزات آزمایشگاهی و کارگاهی
۶. تاسیسات عمومی
۷. اثاثیه و تجهیزات اداری
۸. ماشینآلات حمل و نقل درون / برون کارگاهی
۹. هزینه‌های قبل از بهره‌برداری
۱۰. هزینه‌های پیش‌بینی نشده

هزینه‌های فوق‌الذکر این طرح در جدول ذیل گنجانده شده است و اعداد موجود در این جدول ذیل به

تفصیل در ادامه ارائه می‌گردد:

مهندسین مشاور بهین اندیشان راهبر

**مطالعات امکان سنجی مقدماتی
طرح های صنعتی**

جمهوری اسلام ایران
وزارت صنایع و معدن
سازمان صنایع کوچک و شهرکهای صنعتی ایران
شرکت شهرکهای صنعتی استان هرمزگان

جدول شماره ۲۵ - حداقل سرمایه ثابت مورد نیاز واحد تولید کنسانتره اسانس مرکبات

ردیف	اقلام سرمایه ثابت	هزینه‌ها - میلیون ریال
۱	ماشین آلات تولیدی	۳۵۸۰
۲	تجهیزات آزمایشگاهی	۴۰۰
۳	تأسیسات	۱۱۹۰
۴	ساختمان‌ها	۴۵۸۰
۵	زمین	۱۲۰۰
۶	محوطه‌سازی	۳۱۰
۷	وسایط نقلیه	۳۰۰
۸	وسایل اداری و خدماتی	۲۰۰
۹	هزینه‌های قبل از بهره‌برداری	۱۰۰
۱۰	هزینه‌های پیش‌بینی نشده (۵ درصد هزینه‌های بالا)	۵۵۰
جمع کل سرمایه ثابت		۱۲۴۱۰ میلیون ریال

۱ - زمین

مجموع کل فضاهای کاری طرح معادل ۱۶۲۰ متر مربع برآورد شد. از اینرو حداقل زمین مورد نیاز طرح با در نظر گرفتن فضای لازم تردد کامیون های حمل بار (مواد اولیه و محصول) معادل ۳۰۰۰ متر مربع برآورد می‌گردد. برای تعیین هزینه‌های تأمین زمین فرض می‌گردد که محل اجرای یکی از شهرک های صنعتی در سطح کشور می‌باشد از اینرو قیمت خرید هر متر مربع آن ۴۰۰,۰۰۰ ریال فرض می‌گردد که در این صورت کل هزینه خرید زمین معادل ۱۲۰۰ میلیون ریال برآورد می‌گردد.

مهندسین مشاور بهین اندیشان راهبر

مطالعات امکان سنجی مقدماتی طرح های صنعتی

جمهوری اسلام ایران

وزارت صنایع و معدن

سازمان صنایع کوچک و شهرکهای صنعتی ایران

شرکت شهرکهای صنعتی استان هرمزگان

-۲ محوطه سازی

محل اجرای طرح، یکی از شهرک های صنعتی در سطح کشور پیش بینی شده است. از این رو هزینه محوطه سازی آن که شامل تسيطح زمین، دیوار کشی و حصار کشی ها، درب ورودی و فضای سبز و غیره است که شرح کامل این موارد به همراه هزینه های آن در جدول ذیل آورده شده است.

جدول شماره ۲۶ - هزینه های محوطه سازی

ردیف	شرح فضاهای کاری	مساحت - متر مربع	هزینه واحد (ریال)	هزینه کل - میلیون ریال
۱	فضای سبز	۵۰۰	۶.....	۳۰
۲	خیابان کشی ، پارکینگ و محوطه ها	۸۰۰	۱.....	۸۰
۳	دیوار کشی	۱۰۰۰	۲.....	۲۰۰
جمع کل				۳۱۰

-۳ ساختمان ها

با توجه به حداقل ماشین آلات و تجهیزات مورد نیاز، حداقل فضاهای کاری نیز به صورت زیر تعیین گردیده است.

مهندسین مشاور بهین اندیشان راهبر

**مطالعات امکان سنجی مقدماتی
طرح های صنعتی**

جمهوری اسلام ایران

وزارت صنایع و معادن

سازمان صنایع کوچک و شهرکهای صنعتی ایران

شرکت شهرکهای صنعتی استان هرمزگان

جدول شماره ۲۷ - تعیین حداقل فضاهای کاری واحد تولید کنسانتره اسانس مرکبات

ردیف	شرح فضاهای کاری	مساحت - متر مربع	هزینه ساخت واحد متر مربع (ریال)	هزینه کل - میلیون ریال
۱	سالن تولید	۱۰۰۰	۳،۰۰۰،۰۰۰	۳۰۰۰
۲	انبارها	۴۰۰	۲،۵۰۰،۰۰۰	۱۰۰۰
۳	ساختمان پشتیبانی تولید	۶۰	۲،۵۰۰،۰۰۰	۱۵۰
۴	اداری - خدماتی	۶۰	۳،۰۰۰،۰۰۰	۱۸۰
۵	سایر	۱۰۰	۲،۵۰۰،۰۰۰	۲۵۰
جمع کل				۴۵۸۰

۴- ماشین آلات

با توجه به فرایند تولید تعریف شده ماشین آلات زیر برای یک واحد صنعتی تولید کنسانتره اسانس

مرکبات مورد نیاز می باشد.

مهندسين مشاور بهين انديشان راهبر

**مطالعات امكان سنجي مقدماتي
طرح های صنعتی**

جمهوری اسلام ایران

وزارت صنایع و معادن

سازمان صنایع کوچک و شهرکهای صنعتی ایران

شرکت شهرکهای صنعتی استان هرمزگان

جدول شماره ۲۸ - حداقل ماشینآلات مورد نیاز یک واحد تولید کنسانتره اسانس مرکبات

ردیف	شرح ماشین‌الات	منبع تامین	تعداد	قیمت کل - میلیون ریال
۱	سیستم سورتینگ	۱ - شرکت مهندسی دیسال ۲ - شرکت مهندسی سپهر طرح کیمیا ۳ - ماشین‌سازی گردونی ۴ - تجهیزات و صنایع غذایی کیانلو ۵ - شرکت رهنمون صنعت	۲	۱۵۰
۲	سیستم خرد کن		۲	۱۰۰
۳	دستگاه‌های خشک کن تفاله‌ها		۲	۳۲۰
۴	مخازن خیساندن با حرارت و هم زن		۲	۹۰
۵	برج نقطیر		۲	۳۶۰
۶	فیلترها		۳	۱۲۰
۷	تبخیر کننده		۲	۴۳۰
۸	ماشین مخلوط کن		۳	۲۱۰
۹	ماشین آسیاب تفاله‌های خشک شده		۱	۸۰
۱۰	مخازن مختلف		۱۰	۲۵۰
۱۱	سیستم استخراج اسانس با حلال		۱	۱۶۰
۱۲	سیستم نقطیر در خلاء		۱	۱۰۰۰
۱۳	ماشین بسته بندی بشکه		۱	۶۰
۱۴	لوله کشی‌ها و پمپ‌ها		-	۲۵۰
جمع کل هزینه تامین ماشین آلات ۳۵۸۰ میلیون ریال				

 مهندسین مشاور بهین اندیشان راهبر	مطالعات امکان سنجی مقدماتی طرح های صنعتی	 جمهوری اسلامی ایران وزارت صنایع و معدن سازمان صنایع کوچک و شهرکهای صنعتی ایران شرکت شهرکهای صنعتی استان هرمزگان
--	---	---

۵- تجهیزات آزمایشگاهی و کارگاهی

وجود آزمایشگاه مجهر کنترل کیفیت امری است که سبب کنترل فرایند تولید و کیفیت محصول تولیدی می گردد . از اینرو در اینجا جمع هزینه های تجهیزات کارگاهی و آزمایشگاهی معادل ۴۰۰ میلیون ریال برآورد می گردد.

این تجهیزات شامل موارد زیر خواهد بود :

- اتوکلاو آزمایشگاهی
- بن ماری
- ترازوی دقیق
- دستگاه تقطیر آزمایشگاهی
- PH متر دیجیتال
- کلنی کانتر
- یخچال
- محیطهای کشت مختلف
- میزهای کار
- قفسه ها
- دستگاه استریل کننده شیشهای
-

مهندسین مشاور بهین اندیشان راهبر

مطالعات امکان سنجی مقدماتی طرح های صنعتی

جمهوری اسلام ایران

وزارت صنایع و معدن

سازمان صنایع کوچک و شهرکهای صنعتی ایران

شرکت شهرکهای صنعتی استان هرمزگان

۶- تأسیسات

با توجه به ماشینآلات مورد نیاز و فرایнд تولید، تأسیسات مورد نیاز برآورد شده است.

جدول شماره ۲۹- تأسیسات الکتریکی و مکانیکی مورد نیاز واحد تولید کنسانتره اسانس			
ردیف	تأسیسات مورد نیاز	شرح	هزینه‌های مورد نیاز (میلیون ریال)
۱	برق	توان KW ۳۰۰ هزینه‌های انشعاب و تجهیزات لازم	۳۰۰
۲	دیگ بخار	پنج تن ظرفیت با متعلقات جانبی	۵۰۰
۳	آب	-	۱۰۰
۴	سوخت	شامل تانک سوخت و یا انشعاب گاز	۱۰۰
۵	تلفن و ارتباطات	-	۵۰
۶	تأسیسات گرمایشی و سرمایشی	-	۱۴۰
جمع کل ۱۱۹۰ میلیون ریال			

۷- وسائل اداری و خدماتی

وسائل اداری شامل میزهای کار، کامپیوتر و متعلقات، مبلمان اداری، فایل‌ها و غیره و وسائل خدماتی

نیز مانند وسائل حمل و نقل دستی، وسائل آبدارخانه و آشپزخانه و امور رفاهی می‌باشد که هزینه‌های

تأمین این وسائل معادل ۲۰۰ میلیون ریال برآورد شده است.

مهندسین مشاور بهین اندیشان راهبر

مطالعات امکان سنجی مقدماتی طرح های صنعتی

جمهوری اسلام ایران
وزارت صنایع و معدن
سازمان صنایع کوچک و شهرکهای صنعتی ایران
شرکت شهرکهای صنعتی استان هرمزگان

-۸- وسائط حمل و نقل درون / برون کارگاهی

انجام عملیات تولیدی و پشتیبانی طرح نیاز به وسایط نقلیه زیر دارد .

جدول شماره ۳۰ - وسایط نقلیه مورد نیاز طرح

ردیف	شرح وسایط نقلیه	تعداد	موارد استفاده	هزینه کل - میلیون ریال
۱	وانت نیسان	۱	حمل و نقل مواد عمومی	۱۵۰
۲	خودرو سواری پژو	۱	استفاده مدیران	۱۵۰
جمع کل ۳۰۰ میلیون ریال				

-۹- هزینه های قبل از بهره برداری

هزینه های قبل از بهره برداری شامل هزینه مطالعات اولیه و پیش مهندسی، ثبت شرکت، اخذ تسهیلات بانکی، مسافرت ها و بازدیدها و غیره خواهد بود که هزینه های آن معادل ۱۰۰ میلیون ریال برآورده می گردد.

-۱۰- هزینه های پیش بینی نشده

هزینه های پیش بینی نشده در حاضر معادل ۵ درصد کل سرمایه ثابت لحاظ می گردد که معادل ۵۵ میلیون ریال خواهد بود .

 مهندسین مشاور بهین اندیشان راهبر	مطالعات امکان سنجی مقدماتی طرح های صنعتی	جمهوری اسلام ایران وزارت صنایع و معادن سازمان صنایع کوچک و شهرکهای صنعتی ایران شرکت شهرکهای صنعتی استان هرمزگان
--	---	--

۵-۲- برآورد حداقل ظرفیت اقتصادی طرح

حداقل ظرفیت اقتصادی یک واحد تولیدی، ظرفیتی است که در آن درآمدهای حاصل علاوه بر پوشش دهی کلیه هزینه‌ها، حداقل سود قابل قبول را نیز برای سرمایه‌گذار ایجاد نماید. از این‌رو با نگرش فوق، حداقل ظرفیت اقتصادی طرح برآورد می‌گردد که در اینجا ابتدا پیش فرض‌های تعیین ظرفیت اقتصادی شرح مختصری داده شده و سپس با استناد بر آنها، حداقل ظرفیت ارائه خواهد شد.

- لحاظ کردن نقطه سربسر تولید

نقطه سربسر تولید، میزان تولیدی است که تحت آن درآمد حاصل از فروش محصولات تولیدی تنها هزینه‌های طرح را پوشش می‌دهد و به عبارت دیگر در نقطه سربسر تولید هزینه‌ها مساوی درآمدها می‌باشد. بنابراین ظرفیت تولید اقتصادی لازم است بالاتر از نقطه سربسر باشد.

- لحاظ کردن حداقل سود مورد انتظار

حداقل سود مورد انتظار یک طرح اقتصادی تابع حجم سرمایه‌گذاری کل آن (سرمایه ثابت + سرمایه در گردش) می‌باشد. نرخ سود مورد انتظار عموماً براساس نرخ بهره تسهیلات بانکی تعیین می‌شود. در کشور ما سود بانکی معادل ۱۲ درصد است . بنابراین عموماً سود مورد انتظار طرح طوری تعیین می‌شود که نرخ بازگشتی حدود پنجاه درصد بیش از نرخ بهره بانکی برای سرمایه‌گذار ایجاد نماید.

با عنایت بر مطالب ذکر شده و پس از تجزیه و تحلیل های لازم ، حداقل ظرفیت اقتصادی طرح ۲۰۰ تن پیشنهاد شده است .

۶- میزان مواد اولیه عمده مورد نیاز سالانه، محل تامین و قیمت ارزی و ریالی آن

۱-۶- معرفی نوع ، میزان مصرف سالانه و منابع تامین ماده اولیه عمده

ماده اولیه مورد استفاده برای تولید اسانس مرکبات را می توان پوست مرکبات دانست که هر انتخاب آنها بر اساس نیاز بازار ، برنامه تولید ، محل اجرای طرح و فصل تولید صورت می گیرد .
متوسط ضریب استخراج اسانس از گیاهان معرفی شده حدود ۱,۵ درصد است . لذا با در نظر گرفتن ظرفیت طرح که معادل ۲۰۰ تن می باشد ، میزان مواد اولیه لازم ۱۵۰۰۰ تن خواهد بود .
به جز گیاهان ذکر شده در بالا مواد دیگری در فرایند تولید مصرف ندارد .

۶-۲- برآورد قیمت های مواد اولیه مصرفی

ماده اولیه مورد نیاز طرح پوست مرکبات می باشد که به عنوان ضایعات کارخانجات آب میوه گیری محسوب می گردند این مواد قیمت مخصوص به خود را دارند . لیکن در اینجا بر اساس بررسی های صورت گرفته قیمت آنها بطور متوسط ۱۲۰۰ ریال برای هر کیلو برآورد شده است که با احتساب مصرف سالانه ۱۵۰۰۰ تن ، کل هزینه های سالانه تامین مواد اولیه ۱۸۰۰۰ میلیون ریال برآورد شده است .

۶-۳- بررسی تحولات اساسی در روند تأمین اقلام عمده مورد نیاز در گذشته و آینده

ماده اولیه مصرفی طرح محصولات کشاورزی می باشد که همه ساله در کشورمان تولید و عرضه می گردد ، لذا تحولات خاصی در تولید و عرضه آن وجود نداشته و در آینده نیز تحول چشمگیری در آن پیش بینی نمی شود .

 مهندسین مشاور بهین اندیشان راهبر	مطالعات امکان سنجی مقدماتی طرح های صنعتی	 جمهوری اسلام ایران وزارت صنایع و معدن سازمان صنایع کوچک و شهرکهای صنعتی ایران شرکت شهرکهای صنعتی استان هرمزگان
--	---	---

۷- پیشنهاد منطقه مناسب برای اجرای طرح

انتخاب محل اجرای یک طرح تولیدی عموماً براساس معیارهای زیر صورت می‌گیرد:

○ بازارهای فروش محصولات

○ بازارهای تأمین مواد اولیه

○ احتیاجات و نیازمندی دیگر طرح

○ امکانات زیربنایی مورد نیاز طرح

○ حمایت‌های خاص دولتی

در ادامه با تشریح هر کدام از معیارهای فوق، مکان‌یابی اجرای طرح انجام خواهد گردید.

۱-۷- بازارهای فروش محصول

یکی از معیارهای مکان‌یابی هر طرح تولیدی، انتخاب محلی است که دارای نزدیک‌ترین فاصله با بازارهای محصولات طرح باشد. در بخش یک شرح داده شد که بازار محصول تولیدی طرح، کلیه واحدهای صنعتی تولید کننده محصولات بهداشتی و آرایشی است که این مراکز در سرتاسر کشور گستردگی باشند. از طرف دیگر با توجه بر قیمت بالای محصولات تولیدی طرح می‌توان گفت که هزینه حمل و نقل تأثیر قابل توجهی در قیمت فروش آن ندارد. بنابراین محل اجرای طرح می‌تواند تمامی استان‌های کشور باشد.

 مهندسین مشاور بهین اندیشان راهبر	مطالعات امکان سنجی مقدماتی طرح های صنعتی	 جمهوری اسلامی ایران وزارت صنایع و معدن سازمان صنایع کوچک و شهرکهای صنعتی ایران شرکت شهرکهای صنعتی استان هرمزگان
--	---	---

۲-۷- بازار تأمین مواد اولیه

ماده اولیه مصرفی طرح انواع پوست مرکبات معرفی گردید . لیکن نکته ایکه در این جا باید ذکر گردد این است که در حال حاضر حدود ۹۰ نوع اسانس در سطح جهان از گیاهان و گل های مختلف استخراج می گردد . بنابر هر چند در طرح حاضر مواد اولیه مشخصی برای استخراج اسانس معرفی گردید ، لیکن این امر به دلیل ارائه تصویری جامع از طرح انجام گرفته است و لذا باید گفت که انتخاب مواد اولیه می تواند بر اساس وفور دسترسی به پوست مرکبات و حتی گیاهان و گل های معطر در آن منطقه باشد . از اینرو در انتخاب محل اجرای طرح از نگاه قابلیت دسترسی به مواد اولیه ، استان زیر پیشنهاد شده است .

هرمزگان ، کرمان ، مازندران ، گیلان ، گلستان

۳-۷- احتیاجات و نیازمندی های دیگر طرح

هر طرح تولیدی نیازمند مواردی مانند برق، آب، ارتباطات ، نیروی انسانی و غیره می باشد. در مورد طرح حاضر از آنجایی که کلیه نیازمندی های فوق در سطح نیاز طرح در نقاط مختلف کشور قابل تأمین است لذا محدودیتی به لحاظ انتخاب محل خاص وجود ندارد.

۴-۷- امکانات زیربنایی مورد نیاز

از جمله امکانات زیربنایی می توان به راههای ارتباطی، شبکه برق سراسری، فاضلاب و غیره اشاره کرد که در طرح حاضر در سطح نیاز طرح، می توان گفت که محدودیت و حساسیت خاصی در انتخاب محل اجرای طرح وجود ندارد.

مهندسین مشاور بهین اندیشان راهبر

مطالعات امکان سنجی مقدماتی طرح های صنعتی

جمهوری اسلام ایران
وزارت صنایع و معدن
سازمان صنایع کوچک و شهرکهای صنعتی ایران
شرکت شهرکهای صنعتی استان هرمزگان

۵-۷- حمایت های خاص دولتی

طرح حاضر یک طرح عمومی صنعتی است و لذا به نظر نمی‌رسد که حمایت‌های خاص دولتی برای آن وجود داشته باشد. البته اجرای طرح در نقاط محروم می‌تواند مشمول برخی حمایت‌های عمومی دولتی شود که این حمایت‌ها ارتباطی به نوع طرح نداشته بلکه تابع محل انتخاب شده برای اجرای آن خواهد بود و لذا بدینوسیله می‌توان گفت از لحاظ این معیار محدودیت تا تسهیلات خاص دولتی برای طرح وجود ندارد.

با جمع‌بندی مطالعات مکان‌یابی، محل اجرای مناسب اجرای طرح در جدول زیر آمده است.

جدول شماره ۳۱ - خلاصه مکان‌یابی اجرای طرح

معیارهای مکان‌یابی	محل پیشنهادی اجرای طرح
همجواری با بازارهای فروش محصولات	کلیه استان‌های کشور
همجواری با بازار تأمین مواد اولیه	هرمزگان ، کرمان ، مازندران ، گیلان ، گلستان
احتیاجات و نیازمندی‌های دیگر طرح	کلیه استان‌های کشور
امکانات زیربنایی مورد نیاز طرح	کلیه استان‌های کشور
با ارزیابی محل‌های پیشنهادی، مکان اجرای طرح می‌تواند در استان‌های زیر انجام گیرد .	
استان‌های هرمزگان ، کرمان ، مازندران ، گیلان ، گلستان	

مهندسين مشاور بهين انديشان راهبر

**مطالعات امكان سنجی مقدماتی
طرح های صنعتی**

جمهوری اسلام ایران
وزارت صنایع و معادن
سازمان صنایع کوچک و شهرکهای صنعتی ایران
شرکت شهرکهای صنعتی استان هرمزگان

۸ - وضعیت تأمین نیروی انسانی و تعداد اشتغال

با توجه به الزامات کسب و کاری ، طرح حاضر نیازمند نیروی انسانی زیر می باشد.

جدول شماره ۳۲- نیروی انسانی لازم طرح	
تعداد - نفر	تخصصهای لازم
۱	مدیر عامل
۲	مدیریت
۳	کارشناس فنی
۲	کارشناس اداری - مالی
۱	کارشناس فروش
۳	تکنسین فنی
۴	کارگر فنی ماهر
۱۵	کارگر فنی نیمه ماهر
۲	کارمند اداری
۳	منشی - راننده - نگهبان
۳۶	جمع

 مهندسین مشاور بهین اندیشان راهبر	مطالعات امکان سنجی مقدماتی طرح های صنعتی	 جمهوری اسلام ایران وزارت صنایع و معدن سازمان صنایع کوچک و شهرکهای صنعتی ایران شرکت شهرکهای صنعتی استان هرمزگان
--	---	---

۹- بررسی تأسیسات و امکانات زیربنایی مورد نیاز طرح

۱-۹- برآورد برق مورد نیاز و چگونگی تأمین آن

توان برق مورد نیاز طرح با توجه به مصرف ماشین‌آلات و تأسیسات و همچنین نیاز روشنایی ساختمان‌ها و غیره، KW ۳۰۰ برآورد شده است. این توan برق به راحتی از شبکه برق سراسری کشور و در کلیه استان‌های کشور قابل تأمین است. هزینه خرید انشعاب و تجهیزات انتقال برق معادل ۳۰۰ میلیون ریال برآورد می‌گردد.

۲-۹- برآورد آب مورد نیاز و چگونگی تأمین آن

در طرح حاضر آب جهت خیساندن و شستشوی مواد اولیه و نیازهای بهداشتی و آشامیدنی کارکنان آن و همچنین برای آبیاری فضای سبز مورد نیاز خواهد بود که با توجه به ظرفیت تولید و تعداد کارکنان حجم مصرف سالیانه ۳۰۰۰ متر مکعب برآورد می‌گردد که این میزان آب از طریق شبکه لوله‌کشی شهرک صنعتی^۱ محل اجرای طرح قابل تأمین است که هزینه آن معادل ۱۰۰ میلیون ریال برآورد شده است.

^۱ محل اجرای طرح شهرک صنعتی پیشنهاد شده است.

مهندسین مشاور بهین اندیشان راهبر

مطالعات امکان سنجی مقدماتی طرح های صنعتی

جمهوری اسلام ایران
وزارت صنایع و معادن
سازمان صنایع کوچک و شهرکهای صنعتی ایران
شرکت شهرکهای صنعتی استان هرمزگان

۳-۹- برآورد سوخت مصرفی مورد نیاز و چگونگی تأمین آن

سوخت در طرح حاضر برای مصارف دیگ بخار و تاسیسات گرمایشی خواهد بود . بهترین سوخت پیشنهادی طرح، گاز شهری است ولی نظر بر اینکه برخی شهرک‌ها دارای لوله‌کشی گاز بوده ولی برخی دیگر قادر آن هستند از اینرو در طرح حاضر گازوئیل به عنوان سوخت انتخاب شده است ولی در صورتی که محل نهایی انتخاب شده برای اجرای طرح از لوله‌کشی گاز شهری برخوردار باشد انتخاب آن اولویت خواهد داشت. ولی در حال حاضر با فرض انتخاب گازوئیل به عنوان سوخت می‌توان گفت که هزینه تأمین آن که شامل تانک سوخت ۵۰۰۰۰ لیتری و لوله‌کشی‌های آن می‌باشد که معادل ۱۰۰ میلیون ریال برآورد می‌گردد.

از نظر میزان مصرف باید گفت که در صورت استفاده از گاز مصرف سالیانه ۱۶۰۰۰۰ متر مکعب و در صورت استفاده از گازوئیل مصرف سالیانه ۱۲۸۰۰۰ لیتر خواهد بود .

۴-۹- برآورد امکانات مخابراتی و ارتباطی لازم و چگونگی تأمین آن

طرح حاضر نیازمند دو خط تلفن ، یک خط فاکس و یک خط برای اینترنت می‌باشد و از آنجایی که محل اجرای طرح شهرک صنعتی پیشنهاد شده است لذا امکان تأمین آن از شهرک محل اجرا به راحتی وجود خواهد داشت که هزینه آن معادل ۵۰ میلیون ریال برآورد می‌گردد.

 مهندسین مشاور بهین اندیشان راهبر	مطالعات امکان سنجی مقدماتی طرح های صنعتی	 جمهوری اسلام ایران وزارت صنایع و معدن سازمان صنایع کوچک و شهرکهای صنعتی ایران شرکت شهرکهای صنعتی استان هرمزگان
--	---	--

۵-۹- برآورد امکانات زیربنایی مورد نیاز

→ راه

نیازمندی طرح به راه را می‌توان در حالت زیر مورد بررسی قرار داد:

❖ عبور و مرور کامیون‌های حامل مواد اولیه و محصول

مواد اولیه مصرفی طرح به وسیله وانت و کامیون به محل اجرای طرح وارد شده و محصولات تولیدی نیز به وسیله همین وسایل به بازار مصرف حمل خواهد شد. از این‌رو راههای ارتباطی مناسب حرکت این وسایل نقلیه لازم است در محل اجرای طرح وجود داشته باشد.

❖ عبور و مرور کارکنان

کارکنان به وسیله خودروهای سواری و مینی‌بوس به محل اجرای طرح رفت و آمد خواهند کرد که لازم است محل اجرای طرح دارای امکانات ارتباطی مناسب آن باشد.

❖ سایر امکانات مانند راه‌آهن، فرودگاه و بندر

به جز امکانات مناسب برای تردد کامیون و خودروهای سواری، امکانات دیگری برای طرح مورد نیاز نمی‌باشد.

۱۰- وضعیت حمایت‌های اقتصادی و بازرگانی

۱۰-۱ - حمایت‌های تعریفه گمرکی و مقایسه آن با تعریفه‌های جهانی

حقوق ورودی محصول مورد مطالعه ۴ درصد است که در نگاه اول شاید اینچنین نتیجه گیری کرد که هیچگونه حمایت‌ها از نگاه تعریفه گمرکی وجود ندارد. لیکن باید گفت که وضع کردن میزان ۴ درصد حقوق ورودی این محصولات به دلیل کم بودن تولید داخل این محصول در سالهای گذشته بوده است که انتظار می‌رود با افزایش تولید به منظور ایجاد حمایت از تولید داخل حقوق ورودی نیز اصلاح خواهد گردید.

در خصوص تعریفه‌های جهانی نیز باید گفت که برای اظهار نظر در این مورد لازم است کشور مقصد صادرات بطور دقیق مشخص گردد تا بواسطه آن امکان مطالعه در این مورد بوجود آید.

۱۰-۲ - حمایت‌های مالی

در خصوص حمایت‌های مالی از طرح‌های تولیدی در کشورمان باید گفت که این حمایت‌ها صرفاً در سطح ارائه تسهیلات بانکی می‌باشد که این تسهیلات حالت عمومی داشته و برای کلیه طرح‌هایی که از توجیه اقتصادی مناسب برخوردار هستند، پرداخت می‌شود. از اینرو می‌توان گفت که حمایت مالی خاصی وجود ندارد.

 مهندسین مشاور بهین اندیشان راهبر	مطالعات امکان سنجی مقدماتی طرح های صنعتی	 جمهوری اسلامی ایران وزارت صنایع و معدن سازمان صنایع کوچک و شهرکهای صنعتی ایران شرکت شهرکهای صنعتی استان هرمزگان
--	---	---

۱۱-تجزیه و تحلیل و ارائه جمع‌بندی و پیشنهاد نهایی در مورد احداث واحدهای جدید

از نتیجه مطالعات انجام شده چنین بر می آید که در سالهای آینده بازار از کمبود عرضه برخوردار بوده و پس از بهره برداری از طرح های در حال ایجاد کمبود فوق اندکی کاهش پیدا کرده ولی از بین نرفته و وضعیت کمیود همچنان در بازار حاکم خواهد بود . همچنین در مورد بازارهای جهانی و بررسی پتانسیل صادراتی محصول مورد مطالعه ، از آنجائیکه ضریب تبدیل مواد به محصول در این طرح بالا می باشد ، لذا وفور دسترسی و قیمت مواد اولیه نقش بسیار حساسی را در قیمت تمام شده محصولات تولیدی بر عهده دارند . بنابر این با توجه بر مزیت کشورمان در تولید مرکبات ، امکان صادرات این محصول با بازارهای جهانی برای تولید کنندگان کشورمان وجود دارد . لذا اجرای طرح های جدید با هدف جایگزینی واردات برای تامین نیاز بازار داخل و همچنین توسعه صادرات پیشنهاد شده است . لازم به ذکر است که بازارهای جهانی این محصول جذاب بوده و کلیه کشورهای جهان مصرف کننده آن محسوب می گردند لذا با نگرش صادراتی و توجه به بازارهای جهانی در مورد اجرای طرح های جدید مناسب ارزیابی می گردد .

از نقطه نظر ظرفیت باید گفت که حداقل ظرفیت اقتصادی یک واحد تولید کنسانتره اسانس مرکبات ۲۰۰ تن در سال باید انتخاب شود که با احتساب ۸۵ درصد راندمان، ظرفیت عملی تولید ۱۷۰ تن در سال خواهد بود که تحت آن حجم سرمایه ثابت معادل ۱۲۴۱۰ میلیون ریال خواهد بود که ظرفیت و حجم سرمایه گذاری های فوق طوری انتخاب شده است که طرح علاوه بر اینکه کلیه هزینه های خود را پوشش می دهد، سود معقولی نیز نصیب سرمایه گذار خواهد نمود.

مهندسین مشاور بهین اندیشان راهبر

مطالعات امکان سنجی مقدماتی طرح های صنعتی

جمهوری اسلام ایران

وزارت صنایع و معادن

سازمان صنایع کوچک و شهرکهای صنعتی ایران

شرکت شهرکهای صنعتی استان هرمزگان

پژوهش چهارم: مطالعات مالی و اقتصادی

رئوس مطالب

۱-۱۲- ارائه اطلاعات مربوط به سرمایه گذاری و سرمایه در گردش

۲-۱۲- محاسبه و تجزیه و تحلیل نقطه سربسر

۳-۱۲- آنالیز قیمت و حاشیه سود

۴-۱۲- آنالیز جریان نقدی طرح

۵-۱۲- آنالیز ریسک پذیری پروژه

۶-۱۲- محاسبه کلیه شاخصهای مالی

۷-۱۲- آنالیز حساسیت طرح نسبت به پارامترهایی نظیر قیمت فروش، قیمت مواد اولیه،

سرمایه گذاری ثابت و نوسانات نرخ ارز

مهندسین مشاور بهین اندیشان راهبر

مطالعات امکان سنجی مقدماتی طرح های صنعتی

جمهوری اسلام ایران
وزارت صنایع و معدن
سازمان صنایع کوچک و شهرکهای صنعتی ایران
شرکت شهرکهای صنعتی استان هرمزگان

۱-۱-۲- ارائه اطلاعات مربوط به سرمایه گذاری و سرمایه در گردش

هزینه های سرمایه گذاری ثابت طرح (Fixed Investment Cost)

هزینه های سرمایه گذاری ثابت طرح مشتمل بر هزینه هایی است که صرف ایجاد یک واحد صنعتی می گردد که عبارتند از هزینه های خرید زمین، آماده سازی محل، ساختمانهای تولیدی و اداری، ماشین آلات و تجهیزات، تجهیزات اداری، وسایل حمل و نقل، هزینه های پیش بینی نشده و هزینه های قبل از بهره برداری طرح می باشد که در طول دوره ساخت (Construction period) هزینه می گردد. هزینه های فوق الذکر این طرح در جدول ذیل گنجانده شده است و اعداد موجود در این جدول ذیل به تفصیل در ادامه ارائه می گردد:

جدول شماره ۳۳- سرمایه گذاری ثابت مورد نیاز واحد تولید کنسانتره اسانس از مرکبات

ردیف	اقسام سرمایه ثابت	هزینه ها - میلیون ریال
۱	زمین	۱۲۰۰,۰
۲	محوطه سازی	۳۱۰,۰
۳	ساختمانها	۴۵۸۰,۰
۴	ماشین آلات تولیدی	۳۵۸۰,۰
۵	تأسیسات	۱۱۹۰,۰
۶	وسایط نقلیه	۳۰۰,۰
۷	وسایل اداری و خدماتی	۲۰۰,۰
۸	تجهیزات آزمایشگاهی	۴۰۰,۰
۹	هزینه های قبل از بهره برداری	۱۰۰
۱۰	هزینه های پیش بینی نشده (۵ درصد هزینه های بالا)	۵۵۰,۰
جمع کل سرمایه ثابت		۱۲۴۱۰ میلیون ریال

مهندسین مشاور بهین اندیشان راهبر

مطالعات امکان سنجی مقدماتی طرح های صنعتی

جمهوری اسلام ایران
وزارت صنایع و معادن
سازمان صنایع کوچک و شهرکهای صنعتی ایران
شرکت شهرکهای صنعتی استان هرمزگان

• سرمایه در گردش طرح (Net working Capital Requirements)

برای هر یک از اقلام هزینه‌های بهره‌برداری سالیانه، دوره یا روزهایی را جهت تامین سرمایه در گردش در نظر می‌گیریم، در واقع دوره مذکور تعداد پریودی خواهد بود که جهت سفارش دهی مورد استفاده قرار می‌گیرد. عدد مربوطه اگر بر اساس ماه نوشته شود، بیانگر تعداد ماههای تامین هر قلم هزینه بهره‌برداری سالیانه خواهد بود و اگر بر اساس عدد سفارش نوشته شود بیانگر تعداد دفعات سفارش هر یک از اقلام هزینه‌های بهره‌برداری سالیانه خواهد بود. جزئیات موارد سرمایه در گردش در جدول ذیل گنجانده شده است که در واقع مشتمل بر حسابهای دریافتی (Accounts receivable)، تنخواه گردان Total، حسابهای پرداختی (Accounts Payable) و موجودیها (Cash-in-hand) می‌باشد که برای تمامی موارد ذکر شده مقادیر را بر اساس ضریب گردش موجودی (Inventory) در نظر می‌گیریم.

جدول شماره ۳۴ - سرمایه در گردش مورد نیاز واحد تولید کنسانتره اسانس از مرکبات (میلیون ریال)

ردیف	شرح	دوره تامین	سرمایه در گردش
۱	مواد اولیه	دو ماه	۲۵۵۰
۲	موجودی کالای ساخته شده	۱۰ روز	۵۸۴,۹۸
۳	مطالبات	۱,۵ ماه	۲۶۷۴,۹
۴	تنخواه گردان	یک ماه	۳۳۸
۵	موجودی کالای در جریال ساخت	۳ روز	۱۷۵,۴۹
جمع کل			۶۳۲۳,۳۷

۲- محاسبه و تجزیه و تحلیل نقطه سربسر (Break-Even Analysis):

تجزیه و تحلیل نقطه سربسر ارتباط بین سود، هزینه ها، سیاست قیمت گذاری و میزان تولید محصولات را مورد بررسی قرار می دهد. آگاهی از این ارتباطات به مدیران امکان میدهد که از طریق تعیین روشهای تولید، قیمت گذاری و میزات تولید، سود را به بالاترین سطح ممکن برساند. در واقع نقطه سربسر نقطه ای می باشد که در آن سطح از تولید، کلیه هزینه های تولیدی طرح برابر با میزان درآمد حاصل از فروش محصولات خواهد بود و از آن پس و با افزایش تولید، سودآوری طرح مشخص می گردد و اگر از سطح یاد شده کمتر تولید شود در واقع درآمدهای طرح کفاف هزینه های حاصله را نخواهد داد. برای این منظور می بایست ابتدا دو مفهوم کلی را تعریف نمود تا امکان انجام محاسبات فراهم آید.

۱. هزینه های ثابت: مخارجی است که با تغییر سطح (میزان) تولید تغییر نمی کند
۲. هزینه های متغیر: مخارجی است که با تغییر سطح (میزان) تولید تغییر می نماید.

$$\frac{\text{هزینه ثابت}}{\text{هزینه متغیر} - \text{درآمد کل}} \times 100 = \text{درصد نقطه سربه سر}$$

مهندسین مشاور بهین اندیشان راهبر

مطالعات امکان سنجی مقدماتی

طرح های صنعتی

جمهوری اسلام ایران

وزارت صنایع و معادن

سازمان صنایع کوچک و شهرکهای صنعتی ایران

شرکت شهرکهای صنعتی استان هرمزگان

جدول شماره ۳۵ - هزینه های ثابت و متغیر

ردیف	شرح	هزینه ثابت		هزینه متغیر		جمع هزینه های ثابت و متغیر
		هزینه	درصد	هزینه	درصد	
۱	مواد اولیه	۱۵۳۰۰,۰۰	%۱۰۰	۰,۰۰	%۰	۱۵۳۰۰,۰۰
۲	حقوق و دستمزد پرسنل مستقیم تولید	۴۶۷,۴۲	%۳۰	۱۰۹۰,۶۴	%۷۰	۱۵۵۸,۱
۳	حقوق و دستمزد پرسنل غیر مستقیم تولید	۲۲۸,۷۴	%۳۰	۵۳۳,۷۲	%۷۰	۷۶۲,۵
۴	تاسیسات مصرفی	۳۵۲,۹۲	%۸۰	۸۸,۲۳	%۲۰	۴۴۱,۲
۵	نگهداری و تعمیرات	۳۷۵,۹۷	%۸۰	۹۳,۹۹	%۲۰	۴۷۰,۰
۶	استهلاک	۰,۰۰	%۰	۹۴۶,۳۷	%۱۰۰	۹۴۶,۴
۷	قطعات یدکی (۱,۵٪ هزینه های سرمایه گذاری بدون زمین)	۸۴,۹۹	%۶۰	۵۶,۶۶	%۴۰	۱۴۱,۷
۸	پیش بینی نشده بدون احتساب استهلاک	۵۶۰,۲۰	%۵۰	۵۶۰,۲۰	%۵۰	۱۱۲۰,۴
۹	حقوق و دستمزد پرسنل اداری	۰,۰۰	%۰	۱۲۶۵,۶۰	%۱۰۰	۱۲۶۵,۶
۱۰	هزینه های توزیع و فروش تبلیغات و اداری	۱۳۶,۰۰	%۴۰	۲۰۴,۰۰	%۶۰	۳۴۰,۰
		۱۷۵۰۶,۲۳		۴۸۳۹,۴		جمع کل

جدول شماره ۳۶ - درصد تولید در نقطه سربسرا در طول عمر مفید طرح

سال دهم	سال نهم	سال هشتم	سال هفتم	سال ششم	سال پنجم	سال چهارم	سال سوم	سال دوم	سال اول	شاخص
۲۹٪	۲۹٪	۲۹٪	۲۹٪	۲۹٪	۲۹٪	۲۹٪	۳۱٪	۳۳٪	۳۵٪	درصد فروش در نقطه سربسرا
۴۸۶۰۶	۴۸۶۰۶	۴۸۶۰۶	۴۸۶۰۶	۴۸۶۰۶	۴۹۱۸۳	۴۹۸۷۹	۴۷۱۷۱	۴۴۴۶۳	۴۱۷۵۵	میزان تولید در نقطه سربسرا

 مهندسین مشاور بهین اندیشان راهبر	مطالعات امکان سنجی مقدماتی طرح های صنعتی	 جمهوری اسلام ایران وزارت صنایع و معدن سازمان صنایع کوچک و شهرکهای صنعتی ایران شرکت شهرکهای صنعتی استان هرمزگان
--	---	---

۳- آنالیز قیمت و حاشیه سود

با توجه به هزینه های بهره برداری سالیانه طرح و همچنین میزان ظرفیت تولید طرح، مشخص می گردد که بطور متوسط قیمت تمام شده هر واحد محصول برابر با ۱۱۱۷۲۸ ریال می باشد و همچنین با توجه به قیمت فروش محصول که در محاسبات مالی لحاظ گردیده است (بطور متوسط ۲۰۰۰۰ ریال)، بنابراین در حدود ۸۸۲۷۱ ریال حاشیه سود حاصل از فروش هر واحد محصول می باشد که اگر آنرا بصورت درصدی از قیمت محصول بیان نماییم، در حدود ۴۴ درصد از قیمت فروش محصولات را حاشیه سود آن تشکیل می دهد.

۴- آنالیز جریان نقدی طرح (Cash Flow Analysis)

در هر یک از روشهای تجزیه و تحلیل لازم است تا مخارج و منافع هر یک از فرصتهای سرمایه گذاری مورد توجه قرار گیرد. اینگونه روشها مبتنی بر گردش نهایی وجود نقد پروژه می باشد. گردش نهایی وجود نقد یک پروژه سرمایه گذاری عبارت است از تغییر در جمع گردش وجود نقد پروژه (پول پرداختی و دریافتی توسط واحد تجاری) که بر اثر قبول آن، پروژه ایجاد می گردد. گردش وجود نقد در واقع معرف تحصیل یا از دست دادن قدرت خرید توسط واحد تجاری می باشد. به عبارت دیگر جریانی از قدرت خرید است که از طریق بکارگیری دارایی مورد بحث (هزینه های سرمایه گذاری ثابت جهت اجرای یک پروژه) ایجاد می شود و بنابراین معیاری از بهره وری دارایی به حساب می آید که اگر دارای مازاد نقدی مثبت باشد بیانگر آنست که منافع حاصل از سرمایه گذاری بیش از مخارج طرح می باشد.

۱۲-۵- آنالیز ریسک پذیری پروژه (Risk Analysis):

از نتیجه مطالعات انجام شده چنین بر می آید که در یک سال آینده بازار از کمبود عرضه برخوردار بوده ولی پس از بهره برداری از طرح های در حال ایجاد این کمبود از بین رفته و بازار به وضعیت مازاد عرضه تبدیل خواهد گردید ، می توان گفت که اجرای طرح های جدید در این زمینه از ریسک قابل بررسی برخوردار خواهد بود و چنانچه بنا به هر دلیلی متقاضی قصد انجام این طرح را داشته باشد ، لازم است با احتیاط بیشتر و برخوردار از مزیت های بالاتر از سایر واحدهای صنعتی در این باب اقدام نماید و با بررسی بیشتر نقاط قوت و ضعف بعنوان عوامل داخلی و همچنین فرصتها و تهدیدات بعنوان عوامل خارجی ریسک پروژه را به حداقل ممکن برساند .

از آنجائیکه این محصول از سابقه مصرف بالائی در کشور برخوردار نبوده و اطلاع عمومی از خواص و ارزش غذایی آن در سطح پائینی قرار دارد . از اینرو پیش بینی می شود که، در صورت انجام اقداماتی برای ارتقاء فرهنگ مصرف محصول مورد بررسی در کشور و جایگزینی آن برای مصرف انواع روغن های حیوانی و نباتی که از مضرات بالائی برای انسان برخوردار می باشند، در آینده مصرف این محصول در کشور افزایش پیدا خواهد نمود و بدین ترتیب زمینه های بیشتری برای تقاضا به وجود خواهد آمد .

از سوی دیگر با تسریع در به بهره برداری رسیدن از وجود طرحهای ایجادی در دست احداث بعنوان تهدیدات خارج از سازمان در جهت نیل به اهداف طرح می توان استفاده نمود که این امر بهمراه امکان صادرات به بازارهای جهانی با تولید محصول با کیفیت و قیمت رقابتی مناسب سبب کاهش ریسک پذیری اجرای پروژه به میزان قابل توجهی می گردد.

مهندسین مشاور بهین اندیشان راهبر

**مطالعات امکان سنجی مقدماتی
طرح های صنعتی**

جمهوری اسلام ایران

وزارت صنایع و معدن

سازمان صنایع کوچک و شهرکهای صنعتی ایران

شرکت شهرکهای صنعتی استان هرمزگان

۱۲- محاسبه کلیه شاخصهای مالی (Financial Rates)

جدول شماره ۳۷ - شاخصهای مالی طرح

مقدار (میلیون ریال)	شرح
%۶۴,۵	نرخ بازده داخلی سرمایه گذاری
۳۱۰۰۹	ارزش خالص فعلی سرمایه گذاری
%۲۹,۳۴	درصد تولید در نقطه سریسر در سال مبنا
%۳۵	درصد تولید در نقطه سریسر در سال نخست فعالیت
۳ سال	دوران بازگشت سرمایه گذاری

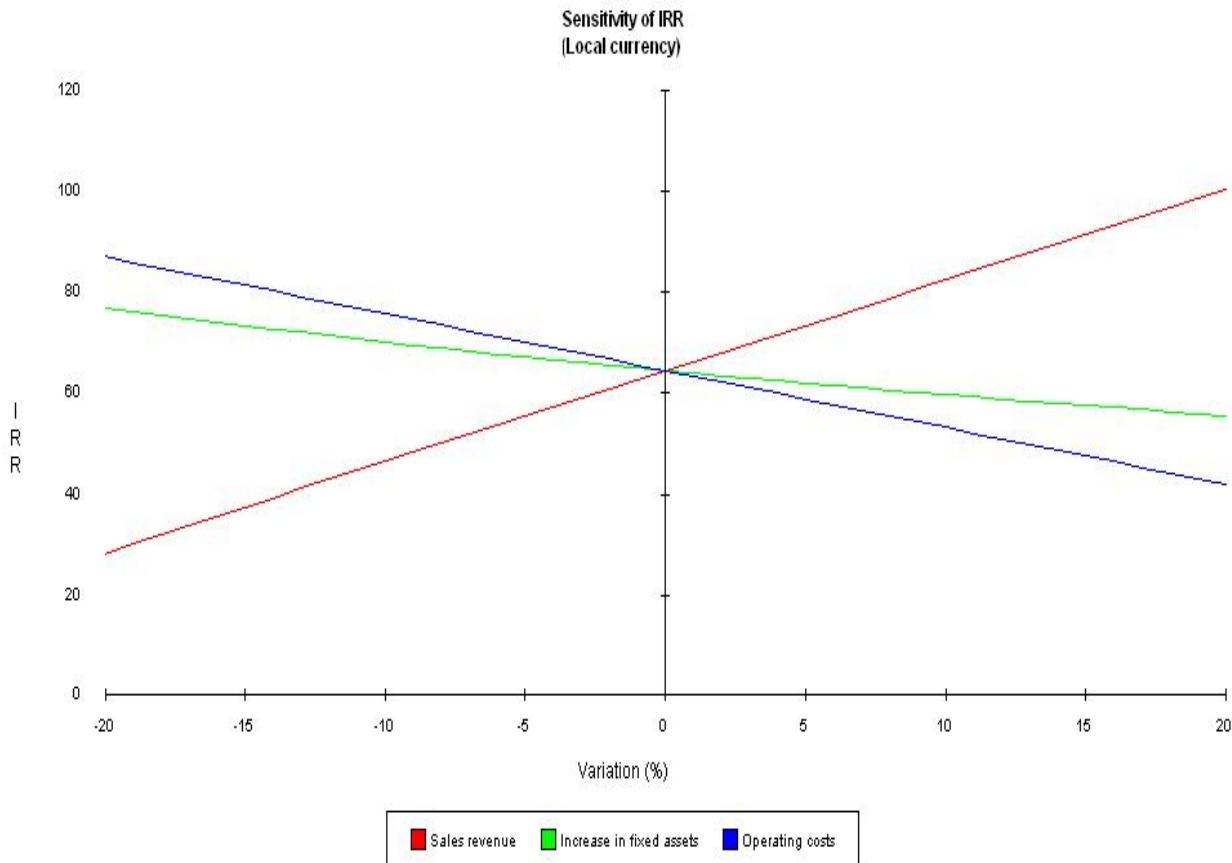
۷-۱۲- آنالیز حساسیت طرح نسبت به پارامترهایی نظیر قیمت فروش، قیمت مواد اولیه،

سرمایه گذاری ثابت و نوسانات نرخ ارز (Sensitivity of IRR):

با توجه به بررسی های صورت گرفته، نرخ بازدهی داخلی سرمایه گذاری که یکی از شاخص های مهم جهت ارزیابی توجیهات مالی طرح می باشد برابر با ۶۴,۵ درصد برای طرح مورد نظر می باشد. حال جهت بررسی های بیشتر در ذیل به بررسی حساسیت این شاخص نسبت به تغییرات در سه پارامتر میزان فروش سالیانه، سرمایه گذاری ثابت و هزینه های بهره برداری سالیانه (در واقع بر گرفته از کلیه هزینه های سالیانه طرح از جمله هزینه های مواد اولیه طرح می باشد) طرح پرداخته شده است.

جدول شماره ۳۸- تغییر نرخ بازده داخلی طرح براساس سه پارامتر ذیل

هزینه های بهره برداری سالیانه	دارایی های ثابت	درآمد حاصل از فروش سالیانه	درصد تغییر
% ۸۷,۰۹	% ۷۷,۰۹	% ۲۸,۲۵	-۲۰,۰۰%
% ۸۲,۵۶	% ۷۴,۱۷	% ۳۵,۶۵	-۱۶,۰۰%
% ۷۸,۰۵	% ۷۱,۴۸	% ۴۲,۹۵	-۱۲,۰۰%
% ۷۳,۵۴	% ۶۸,۹۹	% ۵۰,۱۷	-۸,۰۰%
% ۶۹,۰۴	% ۶۶,۶۸	% ۵۷,۳۶	-۴,۰۰%
% ۶۴,۵۳	% ۶۴,۵۳	% ۶۴,۵۳	۰,۰۰%
% ۶۰,۰۴	% ۶۲,۵۳	% ۷۱,۷۰	۴,۰۰%
% ۵۵,۵۴	% ۶۰,۶۵	% ۷۸,۸۷	۸,۰۰%
% ۵۱,۰۴	% ۵۸,۸۸	% ۸۶,۰۵	۱۲,۰۰%
% ۴۶,۵۳	% ۵۷,۲۲	% ۹۳,۲۴	۱۶,۰۰%
% ۴۲,۰۱	% ۵۵,۶۵	% ۱۰۰,۴۵	۲۰,۰۰%

با عنایت به جدول ارائه شده در بالا مشخص می گردد که حساسیت طرح نسبت به درآمد حاصل از فروش به مرتب بیش از سایر پارامترها می باشد به نحوی که با کاهش و یا افزایش به میزان ۴ درصد در هر یک از پارامترهای یاد شده، تغییر نرخ بازده داخلی طرح نسبت به تغییرات درآمد حاصل از فروش بیشتر از سایر پارامترها می باشد. بنابراین حساسیت طرح در وهله نخست نسبت به درآمد حاصل از فروش بیشتر، سپس نسبت به هزینه های عملیاتی و در آخر نسبت به هزینه های سرمایه گذاری ثابت از حساسیت کمتری برخوردار است.